

Erdészeti és faipari **HÍRADÓ**

XXII. évfolyam 2. szám, 2012. május

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Kell-e nekünk szakszervezet?

*

A Munka Törvénykönyvének
legfontosabb változásai

*

Erzsébet tábor

*

„A jó szb.-titkár
– is – holtig tanul”

*

A Stihl akkumulátoros
láncfűrész

*

Nyugdíjasoknak -
nyugdíjasokról

*

Sopron város díszpolgára

*

Köszöntés!

*

„Haragistya-Ménészölgy”

*

„Magyar Gombász”

*

Vadászévkönyv 2012

Kell-e nekünk szakszervezet?

Magasabb szervezeti egységünk, szakszervezeti konföderációnk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés májusban tartja kongresszusát. Ebből az alkalomból (is) kértük fel az ÉSZT eddigi elnökét, dr. Kuti László professzor urat: ossza meg az „ERFA Híradó” olvasóival a szakszervezeti mozgalom mai helyzetével kapcsolatos gondolatait. Felkérésünk nyomán a következő írást kaptuk, amelynek a teljes címe: **Kell-e nekünk szakszervezet? Ez a szakszervezet kell-e nekünk?**

Nem könnyű időszaka volt konföderációnknak, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülésnek (ÉSZT-nek) az elmúlt négy év, mert a gazdasági élet és a politikai élet változásai is egyértelműen a munkavállalókat sújtották, s tagságunk érdekvédelme komoly feladatok elé állított minket, s azt sem mondhatjuk, hogy e nehézségeken már túl vagyunk, hiszen keményen benn vagyunk a válság közepében.

A bekövetkezett és még tartó gazdasági válság következtében sok nehézséggel kellett szembesülnünk a munkahelyeken és az élet más területein is, hiszen a mindenkor hazai vezető réteg a válság megoldásának egyetlen módját ismeri, a munkavállalói terhek növelését.

A politikai változás sem tett jót a környezetünknek. Az úgynevezett ésszerűsítések, racionális megoldások, átszervezések egyaránt veszélyeztetik a felsőoktatás, a szakoktatás, az egészségügy, a kutatás, a vízügy, az erdészet, a közlekedés, a környezetvédelem, a közhivatalok munkahelyeit és munkavállalóit.

Ebben a közegben kellett és kell mindent megtennünk a munkavállalóink, tagságunk érdekeinek védelméért, miközben törvényi lehetőségeink gyengültek, az érdekegyeztető fórumok nem, vagy csak a szokásosnál gyengébben működnek.

Az elmúlt időszak azért azt bizonyította, hogy amit lehet, megtettünk és megteszünk, és meg fogunk tenni a jövőben is, ehhez azonban szükségünk van a munkavállalók minél szélesebb körű támogatására, azaz arra, hogy minél több tagja legyen a tagszervezeteinknek. Meg kell értetnünk magunkkal, hogy tagság nélkül nem lehet eredményes szakszervezetet csinálni, és meg kell értetnünk az érdekkörünkbe tartozó munkahelyek munkavállalóival, különösen a fiatalokkal, hogy szakszervezet nélkül védtelenek maradnak a munkáltatóval, munkáltatóikkal szemben. Nekik van szükségük a szakszervezetre. Mindezt egy teljes

mértékben ellenséges, szakszervezet-ellenes közegben kell tennünk. De tegyük!

„Egy szakszervezet ma is a munkavállalók, a bérből és fizetésből élők érdekvédelmi szervezete.”

Sokan és sokszor szokták mondani, hogy a szakszervezet lényegében a munkások (értsd fizikai munkát vállalók és végzők) szervezete, hiszen ők alkotják a legnagyobb munkavállalói tömeget, és leginkább nekik van szükségük olyan intézményre, s olyan vezetőkre, akik az érdekeiket védik, hiszen ők munkájuk jellege miatt erre képtelenek. Ugyanakkor úgy vélik, hogy a képzettebbeknek, a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknek gyakorlatilag erre nincsen szükségük, hiszen ők saját maguk is meg tudják védeni érdekeiket. Vajon helytálló-e ez a felfogás?

Sidney Webb és Beatrice Webb 1894-ben kiadott, a „History of the Trade Unionism” (A szakszervezeti mozgalom története) című műyükben a következő definíciót fogalmazták meg: a szakszervezet a „bérkeresők folytonos egyesülése, amelynek célja, hogy fenntartsák vagy javítsák alkalmazásuk feltételeit”.

Ez a definíció a mai napig megállja a helyét, hiszen egy szakszervezet ma is a munkavállalók, a bérből és fizetésből élők érdekvédelmi szervezete. Ugyanakkor a definíció nem tesz különbséget végzettség vagy képzettség szerint a munkavállalók között. A cél egyértelműen az alkalmazási feltételek (munkaidő, munkavédelem, munkabiztonság, stb.) elért eredményeinek a fenntartása, a nem megfelelő körülmények, a nem megfelelő alkalmazási feltételek javítása, a nem megfelelő bérek növelése minden munkavállaló számára. S ha jól végiggondoljuk, ez így igaz. Erre szükség van, hiszen ha a munkavállalók egyenként, szervezetlenül próbálnak valamilyen eredményt elérni, munkáltatóik gátlás-

talatul kijátsszák őket, szembefordítják egymással őket, s ha egy-egy ember ér is el valamilyen eredményt, a többség nem. Ezért szükség van az együttes föllépésre, és pedig minden munkahelyen, mert csak ez hozhat eredményt.

Ha végiggondoljuk, hogy a 20-dik század közepétől a növekvő követelmények egyre több helyen kívánják meg a magasabb képesítést, egyre több helyen van szükség a „diplomás munkás”-ra, akkor egyértelműen arra a következtetésre jutunk, hogy munkavállalói érdekeink védelme képzettségtől, végzettségtől és beosztástól függetlenül csak szervezetten lehet eredményes. Tehát kell nekünk a szakszervezet. De a szakszervezetnek is kellünk mi, munkavállalók, ugyanis a szakszervezetet nem a vezetők adják, hanem a tagok, s a vezetők feladata a tagok érdekeinek a képviselése, a tagok szolgálata. Eredményesek csak akkor lehetünk, ha sokan összefogunk, sokan tagok vagyunk, és vezetőinktől megköveteljük a megfelelő képviselést.

Sokszor felvetődik az a kérdés is, különösen az ÉSZT-nél, hogy jó helyen vagyunk-e, ez-e a mi konföderációnk? Megfelelünk-e az értelmiségi definíciónak?

A kérdés jogos, de a probléma nem. Ugyanis ezt a problémát csak az okozza, hogy az „értelmiségi” szónak a magyarban több jelentése van: elvont gondolkodó, diplomás, szellemi tevékenységet végző. Ezzel szemben pl. az angol különbséget tesz az intellectual és a professional, azaz az elvont, magasröptű szellemi tevékenységet folytatók és a képzettséget és annak önálló alkalmazását kívánó tevékenységet, azaz professzionális munkát végzők között. Mi az utóbbi értelemben definiáljuk magunkat, ezt fejezi ki az angol nevünk is (Trade Union Confederation of Professionals). Azaz köztünk a helye minden munkavállalónak, aki ilyen típusú munkát végez, illetve aki olyan munkahelyen dolgozik, ahol az ilyen típusú munka a követelmény. Ismereteim szerint az erdész munkája, az erdészet ilyen, tehát az e területen dolgozók a legjobb helyen vannak közöttünk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülésben.

Prof.Dr. Kuti László

A Munka Törvénykönyvének legfontosabb változásai

Az Országgyűlés 2011. december 13-án elfogadta a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényt, amelynek rendelkezései 2012. július 1-én lépnek hatályba.

A törvény célja: (Mt. 1.§) „E törvény a tisztességes foglalkoztatás alapvető szabályait állapítja meg a vállalkozás és a munkavállalás szabadságának elve szerint, tekintettel a munkáltató és a munkavállaló gazdasági, valamint szociális érdekeire.”

Az új Mt. hatályba lépésével megváltoznak a munkafeltételek, sőt az alapelvek is - hiszen az egyik alapelv szerint az új jogszabály visszaviszi a munkajogot a polgári jog körébe - valamint nagyobb hangsúlyt, teret kapnak a felek megállapodásai. Az új Mt. úgy tekinti a munkavállalókat, mintha a munkaadóval egyenlő erejű szerződő felek lennének, szemben a régi szabályozással, amely védeni igyekezett a munkavállalókat.

Meg kell jegyezni, hogy az elfogadott Mt. az eredeti tervezethez képest sokat változott a munkavállalók javára. Ebben nagy szerepe volt annak a politikai nyomásnak, amelyet a szakszervezetek, civil szervezetek, a különböző szakmai szervek gyakoroltak a kormányzati - és munkáltatói oldalra. Az EFDSZ az ÉSZT konföderáción keresztül juttatta el javaslatait a tervezett új Munka Törvénykönyvéhez. Mindezek mellett a Fa-Bútor Erdészeti Ágazati Párbeszéd Bizottságot alkotó szociális partnerek - melyek egyike az EFDSZ - is foglalkoztak és foglalkoznak az új Mt. változásaival, hiszen a munka világának legerősebb törvényi szabályozója, ezért kiemelt hatással van az érdekképviselőkre és tagszervezetekre.

Az alábbiakban az erdészeti és faipari ágazatot érintő, általam legfontosabbnak vélt Mt. változásokat szeretném bemutatni. Ezen belül külön hangsúlyt adva a szakszervezeteket érintő jogszabályi változásoknak.

Mt.10.Fejezet

A munkaviszony megszűnése és megszüntetése

A munkaviszony megszűnése

- az új Mt. mellőzi mind a jogutódlás, mind a jogállás-változás fogalmát, és a munkáltató személyében bekövetkező változásról beszél
- a munkaviszony akkor is megszűnik, ha az törvény rendelkezése alapján történik
- megszűnik a több munkáltató által létesített munkaviszony, ha a munkáltatók száma egyre csökken

A munkaviszony megszüntetése

- az új Mt. a megszüntetés jogcímét egységesen kezeli, függetlenül a jogviszony határozott vagy határozatlan jellegétől
- a munkaviszony megszüntethető közös megegyezéssel, felmondással, azonnali hatályú felmondással

- a megszüntetés módjaira vonatkozó rendelkezésektől érvényesen eltérni nem lehet.

A felmondás

- a felek önmaguk korlátozásaként megállapodhatnak akként, hogy - legfeljebb a munkaviszony kezdetétől számított 1 évig - a munkaviszony felmondással nem szüntethető meg
- az új Mt. értelmében a munkáltató felmondással nem szüntetheti meg a munkaviszonyt, a várandósság, a szülési szabadság, a gyermek gondozása céljából igénybevett fizetés nélküli szabadság, a tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés, a nő emberi reprodukciós eljárással összefüggő kezelésének (legfeljebb 6 hónapra) tartamára
- a határozott idejű munkaviszony felmondással megszüntethető a felszámolási vagy csődeljárás tartama alatt, a munkavállaló képességeire alapított okból, vagy ha a munkaviszony fenntartása elháríthatatlan külső ok következtében lehetetlenné válik
- ilyen esetben nem jár a munkavállaló részére a határozott időből még hátralévő időre díjazás

A felmondási idő

- a felmondási idő 30 nap, a felek hosszabb, legfeljebb 6 havi felmondási időben is megállapodhatnak
- a munkavégzés alóli felmondás tartamára a munkavállalót távolléti díj illeti meg

Végkielégítés

- az új Mt. értelmében végkielégítés jár akkor is, ha a munkaviszony más törvény hatálya alá kerülés miatt szűnik meg
- a végkielégítésre távolléti díj jár
- a védett korban lévő munkavállalónak 3-5 év munkaviszony megszüntetése esetén 1 havi, 10-15 év munkaviszony esetén 2 havi, 20-25 év munkaviszonyt követően 3 havi további díj összegével emelkedik a végkielégítés

Azonnali hatályú felmondás

- az új Mt. a rendkívüli felmondás helyett az azonnali hatályú felmondás kifejezést használja
- az azonnali hatályú felmondás közlése előtt a munkáltató nem köteles lehetőséget adni a munkavállalónak a tervezett intézkedés indokainak megismerésére és a vele szemben felhozott kifogások elleni védekezésre

A munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye

- az új Mt. értelmében a munkáltatónak elsődlegesen kártérítési felelőssége áll fenn
- a munkáltató köteles megtéríteni a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kárt

- a munkaviszony körében elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés nem haladhatja meg a munkavállaló 12 havi távolléti díjának összegét
- a munkavállaló ezen túlmenően jogosult a végkielégítés összegére, ha munkaviszonya jogellenesen nem felmondással szűnt meg, vagy munkaviszonya megszűnésekor nem részesült végkielégítésben
- abban az esetben, ha a munkavállalónak nincs kára, helyette követelheti a munkáltatói felmondás esetén irányadó felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összegét
- a kártérítés megfizetésén túlmenően, a munkavállaló kérelmére a bíróság a munkaviszonyt helyreállítja, ha a munkaviszony megszüntetése a törvényben előírt rendelkezésekbe ütközik
- munkavállalói képviselő az új Mt. értelmében az Üzemi Tanács tagja, üzemi megbízott, a gazdasági társaság felügyelő bizottságának munkavállalói képviselője

Mt.11.Fejezet **A munka- és pihenőidő**

- az új Mt. nem munkarendről, hanem munkáltatói tevékenységről beszél (pl. megszakítás nélküli, többműszakos munkáltatói tevékenység)
- többműszakos, ha a tevékenység tartama, hetente eléri a 80 órát
- a munkaidő-beosztás szabályait a munkáltató állapítja meg
- kötetlen munkarend, ha a munkáltató a napi munkaidő legalább fele beosztásának jogát a munkavállaló számára átengedi
- kötetlen munkarend esetén nem kell alkalmazni a munkaidő keret, beosztás, vasárnap és munkaszüneti napon történő munkavégzés, munkaközi szünet, napi és heti pihenőidő, rendkívüli munkaidő, ügyelet és a készenlét, munka- és pihenő idő nyilvántartásának szabályait
- a munkaidőt heti öt napra, hétfőtől-péntekig kell beosztani (ez az ún. általános munkarend)
- KSZ-ben csak az egyéves munkaidő keret alkalmazását kell szabályozni
- a munkaidő beosztásának a munkaszüneti napok miatti változtatása csak az általános munkarendben foglalkoztatott munkavállalók számára irányadó
- ha a munkaidő tartama a 6 órát meghaladja, 20 perc, ha a 9 órát meghaladja, további 25 perc munkaközi szünetet kell biztosítani a munkavállaló számára
- a munkaközi szünetet a munkáltató jogosult több részletben is kiadni

A heti pihenőnap

- a munkavállalót hetenként 2 pihenőnap illeti meg
- a munkavállaló számára havonta legalább 1 heti pihenőnapot vasárnapra kell beosztani

Rendkívüli munka

- a munkáltatónak a méltányos mérlegelés elvét figyelembe kell vennie a rendkívüli munka elrendelése kapcsán

- évenként 250 óra rendkívüli munkaidő rendelhető el, szemben a korábbi 200 órával

Ügyelet és készenlét

- a munkavállaló a beosztás szerinti napi munkaidején kívül **rendelkezésre állásra** kötelezhető
- az ügyelet tartama nem haladhatja meg a 24 órát, készenlét a heti pihenőnap (heti pihenőidő) tartamára havonta legfeljebb 4 alkalommal rendelhető el

A szabadság

- szabadság a munkában töltött idő alapján jár, mely alap- és pótszabadságból áll
- az új Mt. pótszabadsággá teszi a 20 napon felüli napokat, és a felette lévő napokról akár a KSZ vagy az ÜT megállapodása is dönthet, hogy a vállalatnál csak 20 nap alapszabadság jár
- a szakszervezet beleegyezésével KSZ-ben lehet csökkenteni a szabadnapok számát
- 14 nap szabadságot egybefüggően kell kiadni, ettől a munkáltató és a munkavállaló megállapodásban eltérhet
- mivel a pótszabadságokra vonatkozó rendelkezés nem szerepel azok között, amelyektől a KSZ-ben csak a munkavállaló javára lehet eltérni, így az is előfordulhat, hogy a pótszabadság értékét csökkentik
- újdonság, hogy a gyermekek után járó pótszabadság igénybevételére mindkét szülő jogosult
- szintén pozitív változás, ha a munkavállalónak legalább 50%-os mértékű egészség károsodást állapítottak meg, akkor 5 nap pótszabadság jár

Szabadság kiadása

- a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban köteles a munkáltató 7 munkanap szabadságot kiadni
- a szabadságot az esedékességet követő év március 31-ig lehet kiadni, ha a munkaviszony október 1-én, vagy azt követően kezdődött
- a felek megállapodása alapján az alapszabadság és az életkor szerinti pótszabadság egyharmadát a következő év végéig lehet kiadni
- szabadságot megváltani csak a munkaviszony megszűnésekor lehet
- a szülési szabadság annak a nőnek is jár, aki a gyermeket örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette – az új Mt. megszünteti a magáneros építkezéssel kapcsolatos kötelező fizetés nélküli szabadságot
- a rendes és rendkívüli munkaidő nyilvántartása az írásban közölt munkaidő-beosztás hónap végén történő igazolásával és a változás napra kész feltüntetésével is vezethető

Mt.12.Fejezet **A munka díjazása**

- az új Mt. a munkadíjazása kapcsán is jelentős változásokat hoz, nevezetesen megszűnik többek között a személyi alapbér fogalma, valamint az átlagkereset intézménye
- alapbérként legalább a kötelező legkisebb munkabért kell meghatározni

- teljesítménybér az a munkabér, amely a munkavállalót a kizárólag számára előre meghatározott teljesítmény követelmény alapján illeti meg
- a kizárólag teljesítménybérrel díjazott munkavállaló esetén legalább az alapbér felét elérő garantált bér megállapítása kötelező

A bérpótlék

- vasárnap rendes munkaidőben történő munkavégzésre kötelezett munkavállalót 50% bérpótlék illeti meg, feltéve, hogy a többműszakos tevékenység keretében vagy készenléti munkakörben dolgozik
- munkaszüneti napon rendes munkaidőben történő munkavégzésre kötelezett munkavállalót 100% bérpótlék illeti meg
- a többműszakos tevékenység keretében foglalkoztatott munkavállalónak, ha a beosztás szerinti napi munkaideje kezdetének időpontja rendszeresen változik, a 18 és 6 óra közötti időtartam alatt történő munkavégzés esetén 30% bérpótlék (műszakpótlék) jár
- a munkavállalónak – a műszakpótlékra jogosult munkavállalót kivéve – éjszakai munkavégzés esetén, ha ennek időtartama az 1 órát meghaladja, 15% bérpótlék jár
- a munkavállalónak 50% bérpótlék vagy szabadidő jár a munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan elrendelt rendkívüli munkaidőben, a munkaidő keretén vagy az elszámolási időszakon felül végzett munka esetén
- a felek megállapodása alapján a szabadidőt legkésőbb a tárgyévet követő év december 31-ig kell kiadni
- készenlét esetén 20%, ügyelet esetén 40% bérpótlék jár, azzal, hogy munkavégzés esetén az általános szabályok szerint jár a bérpótlék
- ügyelet esetén, ha a munkavégzés tartama nem mérhető – a fentiektől eltérően – 50% bérpótlék jár
- a felek a bérpótléket is magában foglaló alapbérben állapodhatnak meg
- a munkavállalót állásidőre alapbére illeti meg
- a díjazáson felül bérpótlék is megilleti a munkavállalót, ha a munkavégzés alóli mentesülés tartamára bérpótlékra lett volna jogosult
- a munkavállalót távolléti díj illeti meg a törvényben felsorolt esetekben

Mt.III.Rész - A munkaügyi kapcsolatok Mt.21.Fejezet. A szakszervezet

Szakszervezeti jogok

Megszűnik:

- szakszervezeti kifogás
- munkakörülmények ellenőrzése, eljárás kezdeményezése
- állami szervek és önkormányzatok kötelezettsége

Változik:

- tájékoztatáshoz + konzultációhoz való jog: csak kérésre
- ÜT hiányában történő tájékoztatási esetkörök megszűnnek

- tisztségviselő munkaidő kedvezménye
- tisztségviselő munkaidő védelme

A választott szakszervezeti tisztségviselő munkajogi védelme

- munkáltató által felmondással történő megszüntetéséhez, vagy a szerződéstől eltérő foglalkoztatáshoz a közvetlen felsőbb szakszervezeti szerv egyetértése szükséges
- a védelem a tisztségviselőt megbízatásának idejére és annak megszűnését követő hat hónapra illeti meg, feltéve, ha szakszervezeti tisztségét legalább egy éven át betöltötte

Egyetértési jog gyakorlása

- a munkáltató írásbeli tájékoztatásának átvételétől számított 8 napon belül írásban
- egyet nem értés esetén indoklás szükséges
- a hallgatás vélelmezett egyetértést jelent

Ki illet a védelem - korlátozott létszám

Az önállónak minősülő telephelyen, ha a munkavállalók megelőző naptári évre számított átlagos statisztikai létszáma

500 főig	= 1
501 - 1000	= 2
1001 - 2000	= 3
2001 - 4000	= 4
4001 -	= 5

+ akit a legfelsőbb szerv jelöl

Ha a „védett” munkavállaló munkaviszonya vagy tisztsége megszűnik, helyette másik munkavállaló jelölhető.

Munkaidő - kedvezmény

- a munkavállalót szakszervezeti érdekképviselési tevékenységének ellátása érdekében munkaidő kedvezmény illeti meg, akit a szakszervezet megjelöl
- a védelemben részesülő munkavállaló mentesül munkavégzési kötelezettsége alól a munkáltatóval való konzultáció tartamára
- a naptári évenként igénybe vehető összes munkaidő kedvezmény minden két szakszervezeti tag után havi egy óra
- a munkaidő kedvezmény igénybevételét legalább öt nappal korábban kötelező a munkáltatónak bejelenteni
- a munkaidő kedvezményt megváltani nem lehet

Mt. 22.Fejezet Kollektív Szerződés

Kollektív szerződés kötése:

- a szakszervezet abban az esetben jogosult kollektív szerződés kötésére, ha tagjainak száma eléri a KSZ hatálya alá tartozó munkavállalók létszámának 10%-át
- a tárgyalási kötelezettség megmarad, de a munkáltató nem köteles évente a bérekről egyeztetést kezdeményezni

A KSZ mit és hogyan szabályozhat?

- a KSZ - eltérő rendelkezés hiányában a törvény Második rész (kivéve a munkaviszony létesítése) és Harmadik részében foglaltaktól eltérhet

(Folytatása a 7. oldalon)

ERZSÉBET TÁBOR

Az **Erzsébet-program** keretében több tízezer gyermek számára nyílik meg 2012 nyaratól a kedvezményes táborozás lehetősége. Úgy gondoljuk, hogy az Erzsébet-táborral családok tízezreinek segítünk, hiszen a táborok ideje alatt – míg a szülők dolgoznak – vigyázunk a gyermekekre, és ellátást biztosítunk számukra. A táborokban olyan alapértékeket határozunk meg közösen, mint például a környezettudatosság, a kultúra, hagyományok őrzése, ápolása és az egészségmegőrzés.

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány 1 milliárd forint értékben hirdette meg az Erzsébet-tábor pályázati kiírásait. Április elején családsegítő és/vagy gyermekjóléti szolgáltatásban, valamint átmeneti gondozásban részesülő, gyermekvédelmi szakellátásban, nevelőszülői hálózatban ellátott gyermekek, illetve iskolai csoportok számára nyílt meg a jelentkezés lehetősége 1-től 8. osztályos korosztályig. Április 16-tól pályázhatnak a gyermekek az úgynevezett tematikus kiírásra. Ennek keretében 12 különböző sport, művészeti, történelmi táborot hirdettünk 18 éves korig (az alsó korhatár pályázatonként változó):

- **Alkotóművészeti tábor** Borza Teréz porcelánművész vezetésével
- **Birkózó tábor** Komáromi Tibor világbajnok és olimpiai ezüstérmes birkózó vezetésével
- **Cselgáncs tábor** Hadfi Dániel Európa-bajnok és Kovács Antal olimpiai bajnok vezetésével
- **Előadó-művészeti tábor - klasszikus és népzene** Horváth Ádám operaénekes vezetésével
- **Honismereti tábor** Pál Ferenc egyházmegyei levéltárvezető vezetésével
- **Küzdősport (bokszt) tábor** Kovács KOKO István olimpiai-, világ- és Európa-bajnok és Erdei Zsolt MADÁR profi világbajnok vezetésével
- **Labdarúgó sporttábor** Vincze Ottó többszörös magyar válogatott labdarúgó bajnok vezetésével
- **Népművészeti tábor** Parais István koreográfus vezetésével
- **Tehetségkutató sporttábor** Balogh Gábor többszörös világbajnok olimpiikon vezetésével
- **Vitorlástábor**
- **Vízilabda tábor** Székely Bulcsú olimpiai bajnok vezetésével
- **Vízimentő tábor** a Vízimentők Magyarországi Szakszolgálatának vezetésével.

Az Erzsébet-tábornak köszönhetően több tízezer gyermek táboroztatására nyílik lehetőség a Balatonon és más táborhelyeken (például: Fadd-Dombori, Balatonberény, Fonyódliget, Zánka). A pályázat kiírása, adatlapja és az igénybe vehető táborhelyek listája megtalálható a www.erzsebetprogram.hu internetes oldalon. Jelentkezni csoportosan május 15-ig, a tematikus táborok esetében pedig május 20-ig lehet. A pályázatok elbírálása automatikus, azaz aki megfelel a feltételeknek, az sikeres pályázóvá válik.

Az Erzsébet-program táborozási szolgáltatást és teljes körű ellátást biztosít az Erzsébet-tábor turnusának időtartama alatt. A turnusok időtartama általában 6 nap, azaz 5 éjszaka (hétfő reggeli érkezéssel és szombati, reggeli utáni távozással), de ettől eltérően lesznek rövidebb-hosszabb táborozási lehetőségek is. **Az Erzsébet-tábor június 18-án indul és augusztus 25-én zárul.**

Az **Erzsébet-program Tanácsadó Testület** tagjai köztszerteletben álló, a saját területükön kimagasló eredményt elért emberek. Arra kaptak felkérést, hogy tanácsadó testületként segítsék az Erzsébet-programot, és foglalkozzanak meg javaslatokkal annak továbbfejlesztésére. **Tagjai: Sunyovszky Szilvia** – elnök (színművész), **Borza Teréz** (porcelánművész), **Dr. Csókay András** (idegsebész), **Horváth Ádám** (operaénekes), **Kovács István** (ökolóvívó), **Lovas Pál** (belső-építész), **Dr. Németh Anna Mária** (gasztroenterológus), **Dr. Zacher Gábor** (toxikológus).

Az **Erzsébet-utalvány** forgalmazásából várható eredmény kizárólag közfeladat ellátására fordítható. Ez a közjő az Erzsébet-program, amely a szociális üdültetés és étkeztetés új rendszere. Az Erzsébet-utalvány választása felelősségteljes döntés, hiszen aki adja vagy használja az Erzsébet-utalványt, az az Erzsébet-programon keresztül segíti mindazokat, akik rövidebb- hosszabb ideig kiemelt figyelemre szorulnak. Az Erzsébet-programon keresztül eddig több, mint 100 ezer honfitársuknak segítettek azok, akik az Erzsébet-utalványt választották. Az Erzsébet-program, azaz a szociális üdültetés és étkeztetés új rendszere a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány és annak egyszemélyes tulajdonában álló Nemzeti Üdülési Szolgálat Kft. meglévő erőforrásait felhasználva valósul meg, a magyar költségvetést terhelő új források bevonása nélkül. Az Erzsébet-program egy újszerű európai válasz arra, hogy a társadalmi szolidaritást nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is képviselni kell.

Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány

„A jó szb.-titkár – is – holtig tanul”

Vállalati-intézményi bizottságaink titkárai április 25-én tartották legutóbbi országos értekezletüket budapesti központunkban, az épület új tulajdonosai által szépen felújított konferenciateremben. A tanácskozás – amelyet Szakszervezetünk elnöke, dr. Halmágyi János vezetett – mondhatni, *továbbképzés jellegű volt*.

*

Elsőként Pintér Szilvia közgazdász, adószakértő tartott előadást a *szakszervezetek ügyviteléről és pénzgazdálkodásáról*. A téma nagyon időszerű, mert a jogszabályi környezet szinte folyamatosan és gyorsan változik, az előírások szigorodnak éppúgy, mint az ellenőrzés, a szankciók pedig súlyosbodnak. A szakszervezetek 2012-től már civil szervezetnek minősülnek, legalább is számviteli szempontból, amelyeknek szám- és ügyviteli rendjét, pénzgazdálkodását az ügyészség, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal keményen ellenőrzi.

Nagyon hasznos volt tehát ezen a téren ismereteinket naprakész állapotba hozni, köszönhetően a kitűnő előadónak.

*

A másik, nem kevésbé jól felkészült és sokat tapasztalt előadó dr. Szabó Oszkár Levente munkajogász, ügyvéd volt, aki a *Munka Törvénykönyvének változásaiból* ragadott ki fontos szemelvényeket.

Tekintettel azonban a változások mennyiségére és minőségére, bizvást

beszélhetünk új Munka Törvénykönyvről is.

*

A téma hatalmas és *a munka világa szempontjából elsőrendű fontosságú*. Már előző lapszámunkban is foglalkoztunk vele. Dr. Halmágyi János elnökünk pedig bő cikket közöl ebben a lapszámban. S ez folytatódni fog következő lapszámainkban is. T. Olvasóink közül egyesek talán már meg is sokallják. A változásokból azonban az tűnik ki, hogy *a jövőben minden munkavállalónak a korábbinál sokkal jobban felkészülnie kell lennie munkajogból*. S már a munkaszerződés megkötése előtt jól át kell gondolnia a munkaviszonyával járó lehetséges hátrányokat és buktatókat, hogy előre be tudja magát biztosítani a munkáltató kedvezőtlen húzásaival (csúnya kifejezéssel élve: átveréseivel) szemben. Ha valaki tudatlanul-óvatlanul sétál be a csapdába – már késő ...

*

Ha a változásokkal való lépéstartás szükségességét az „egyszerű” munkavállaló esetében is hangsúlyoznunk kell, akkor hogyan kellene ezt tennünk funkcionáriusaink és aktivistáink, mindenekelőtt vállalati-intézményi titkáraink esetében. A régi, ismert közmondást velük kapcsolatban napjainkban talán ekként aktualizálhatjuk: *„A jó szb.-titkár – is – holtig tanul.”*

Dr. Szabó Oszkár Levente rámutatott: az ügy egyik nagy problémája, hogy az új Munka Törvénykönyve hamarosan, július 1-én hatályba lép, s addig még több átmeneti törvényt kell(ene)

az Országgyűlésnek megalkotni. Jogvitákra is lehet majd számítani a meglévő munkaügyi megállapodásokkal kapcsolatban.

*

Az előadások elhangzása után időszerű napi ügyeket tárgyalt meg a titkári testület. Ezek között közérdekű volt a NEFAG ZRt.-nél működő bizottságunk titkáranak, Benei Béla kollégának a közlése ami szerint jól haladnak a XVI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok előkészületei (Szolnok, augusztus 31-szeptember 1.), a vállalat vezetése, Dégi Zoltán vezérigazgató úr támogatja az ügyet.

Tudósításunk végén említjük meg (valójában a tanácskozás elején történt): az elnök két személyi változást jelentett be és mindjárt be is mutatta az új kollégákat. A Tanulmányi Erdőgazdaság ZRt.-nél működő szakszervezeti bizottságunk titkára, Göde József kolléga nyugállományba vonult; *utóda Tóth István erdész- és faipari technikus*. A Nyírerdő ZRt.-nél működő bizottságunk titkára, ebben a minőségében dr. Halmágyi János *utóda Varga Antal erdésztechnikus*.

Király Pál

(Folytatás az 5. oldalról)

- a szűkebb hatályú KSZ az általánostól csak a munkavállaló javára térhet el,

KSZ felmondása

- 6 hónap után 3 havi felmondási idővel

Zárógondolatként az új Mt. hatálybalépésével a jogalkotó egyik célja a szabályozás rugalmasabbá tétele, ebből eredően a munkaerő-piaci környezet vonzóbb legyen a befektetők számára. Azonban kérdéses, hogy a munkaerőpiac megfelelően tudja-e kezelni a változásokat.

Az új törvény sok olyan változást, rendelkezést tartalmaz, amely várhatóan sok konfliktust fog okozni, a munkaadók és a munkavállalók között.

Megállapítható az is, hogy a munkavállalókra nézve túl sok a hátrány, ugyanakkor kevés az előny.

A szakszervezet által kötött Kollektív Szerződés térhet el továbbra is a legszélesebb körben a törvényben meghatározottaktól.

Az új szabályozás szerint viszont a munkáltató és a munkavállaló egyedi munkaszerződésben is köthet olyan megállapodást, amelyhez korábban KSZ-re volt szükség.

Fontos, hogy a munkaszerződés alapesetben csak a munkavállaló előnyére térhet el a törvénytől, kivéve, ha a törvény kifejezetten lehetőséget ad a negatív eltérésre.

Dr. Halmágyi János
az EFDSz elnöke

Tudósítás a lengyelországi XX. Erdészeti Szakszervezeti Sakkbajnokságról

2012. március 1-4. között rendezték a Lengyelországi Erdészeti Szakszervezet XX. jubileumi Sakkbajnokságát impozáns külsőségek mellett, a Középlengyel Vajdaságban, Goluchówban. A bajnokságot hagyományosan a magyarok jelenléte tette nemzetközivé.

Szakszervezetünket az EFDSZ elnökségi tagja, Göde József képviselte. Németh József és Papp Nándor a ZALAERDŐ ZRt., valamint Sipos Imre a Kisalföldi Erdőgazdasági ZRt. részéről vettek részt az erőpróbán. A versenyre történő utazást a ZALAERDŐ ZRt. biztosította.

Nem túlzás, hogy az eddigi legszínvonalasabb, legkiegyensúlyozottabb verseny zajlott. Először vettek részt a versenyen az erdészeti dolgozók tehetséges középiskolás korú gyermekei, akik a lengyel korosztályos bajnokságok főszereplői.

A versenyen 62 versenyző nevezett. Először nem 11, hanem csak 9 forduló döntött a helyezésekről. Részben ennek is köszönhető a kiegyenlítettebb végeredmény. A 30-30 perc gondolkodási idejű főversenyen 8 forduló után hatan álltak 6, valamint öten 5,5 ponttal. Ekkor hiába állt Papp Nándor az első helyen, mert Dárius Rymasewski a korábbi nyolcszoros győztes a ki-ki mérkőzésen világos színnel legyőzte. Így ő lett a végső győztes 7 ponttal, Németh József remek hajrával 6,5 ponttal a 6., Papp Nándor pedig 6 ponttal a 7. helyen végzett. Sipos Imre a középmezőny második felében végzett.

A csapatokból a két jobban teljesítő játékos pontszámát adták össze. Így csapatunk a harmadik helyen végzett egy, illetve fél pont hátránnyal a győztes csapatok mögött. A svájci rendszer dicsőséges bizonytalansága abból is látszik,

hogy Papp Nándor győzelme esetén csapat és egyéni győzelem, döntetlennél egyéni és csapat második hely lehetett volna a jutalom.

Március 2-án este rendeztek 9 fordulós 5-5 perc gondolkodási idejű gyors partikból álló versenyt. Itt 8 forduló után Papp Nándor 7 ponttal, egy teljes pont előnnyel vezetett, de mondani sem kell, hogy jött a Dárius Rymasewski ellen sötét színnel megvívott mérkőzés vereséggel, így maradt a második hely.

A rendezők színvonalas szabadidős programokat is közbeiktattak. A sakkozás, az erdészeti szakma történetéről színvonalas kiállításokat láthattunk. Az Erdészeti Múzeumban és a közeli Goluchów Kastélyban vehettünk részt több évszázados „időutazáson”.

A vendéglátóktól azzal búcsúztunk, hogy jövőre újra találkozunk.

Papp Nándor

Pro Scientia Aranyérem

Antalfi Esztert, a NyME Faipari Mérnöki Kar Cziráki József Doktori Iskolájának hallgatóját az *MTA Pro Scientia Aranyérmével tüntették ki a bükkábrányi ősfaleletek vizsgálata terén elért tudományos eredményeiért*, e tárgykörben készített TDK-dolgozatáért. Az aranyérmet 1989 óta két évenként kapja meg 45 olyan fiatal, aki egyetemi tanulmányai során, illetve az általa önképzés keretében művelt szakterületen kiemelkedő teljesítményt nyújtott.

(Forrás: „Vivat Academia”)

*

Végzős diplomások nyelvvizsgálója

A soproni ünnepélyes diplomaátadásokról szóló tudósításainkban általában meg szoktuk jegyezni, hogy az oklevelüket átvevő végzett fiatalok mellett hányan kaptak csupán un. *tanúsítványt* azért, mert az államvizsgáig nem szerezték meg a kötelező nyelvvizsga bizonyítványt a megjelölt nyelvek valamelyikéből. Ez a szám mindig elég jelentős volt. S persze ez nem csupán az Erdőmérnöki és a Faipari Mérnöki Kar gondja, hanem országos probléma.

Az Országgyűlés Oktatási Bizottsága a nagyra duzzadt probléma enyhítése érdekében javasolta, hogy a 2012/2013-as tanévben és az azt megelőző években végzett hallgatók átvehessék oklevelüket abban az esetben, ha a *felsőoktatási intézményük által szervezett saját belső nyelvvizsgán* megfelelnek az ott támasztott követelményeknek.

Az erről szóló jogszabály 2012. szeptember 1-én lép hatályba. Az említett belső nyelvvizsgára ezt követően kerülhet sor azok esetében, akik 2009. júniusát megelőzően záróvizsgáztak. Szeptemberig az egyes felsőoktatási intézmények szenátusainak dönteniük kell arról, hogy élnek-e a „nyelvvizsga-amnesztia” lehetőségével, és ha igen, miként. További információkat a felsőoktatási intézmény oktatási osztálya ad.

(Forrás: „Vivat Academia”, 2012/I. szám.)

*

Médiadíj

A Kapos Televízió az általa alapított „Somogy fejlődéséért” elnevezésű *médiadíjjal* tüntette ki a *Somogyi Erdészeti és Faipari ZRt-t* a somogyi erdők természeti értékeinek megőrzéséért, ökológiai

fenntarthatóságáért végzett munkásságáért és ennek a *médiában történt megjelentetéséért*. A SEFAG ZRt. a múlt évben a tevékenységét bemutató kilencrészes, látványos és a kívülállók számára is élvezetes filmsorozatot készítettett, amelyet a tervek szerint az egyik országos tv-csatorna is a műsorára tűzi.

(Forrás: „Erdőkerülő.”)

*

Május 1.

Budapesten a Városligetben demonstrációval egybekötve ünnepelte meg Május 1-ét, a munka nemzetközi ünnepét négy szakszervezeti konföderáció. Közöttük volt a miénk, az *Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés* is, amelynek oldalán az *EFDSZ-t* *főtitkárunk*, *Dudás Péter* képviselte. A Gaskó István által vezetett Liga Szakszervezetek nem tartottak a többiekkel, hanem külön ünnepséget rendeztek.

A demonstráció alaptónusát kifejezte annak transzparenszen hirdetett jelmondata: „*Munkát, kenyeret, megélhetést!*”. A média vidéki városokban rendezett hasonló ünnepségekről is hírt adott.

k.p.

A STIHL akkumulátoros láncfűrész

Amint azt az *Agromashexpo 2012* nemzetközi mezőgazdasági gépiállítástól szóló tudósításunkban megírtuk, a kiállítás nagy közönségérdeklődést kiváltó szakmai újdonsága a *STIHL MSA 160 C-BQ* típusjelzésű *akkumulátoros láncfűrészgép* volt.

Az akkumulátoros fűrész létezéséről a múlt évi budakeszi STIHL Családi Nap óta tudtunk, megérkezését már vártuk. Most azután az *Andreas STIHL Kereskedelmi Kft.* standján már mindenki megtekinthette, sőt, akár az erre a célra kialakított zajvédő kabinban ott helyben ki is próbálhatta. Az eredmény meggyőző volt.

*

A többi láncfűrész-típushoz viszonyítottn az akkumulátoros fűrészgép *előnyei* nyilvánvalók: a hálózati csatlakozástól függetlenül távolabb is használható; üzemi zajszintje alacsonyabb a benzinmotoros gépekénél és nincs káros égéstermék-kibocsátás; rezgése szintén alacsonyabb; a vezetékes elektromos gépekkel szemben nincs zavaró kábel. Olyan környezetben is használható, ahol a többi láncfűrész kevésbé, pl. zárt helyiségekben.

Hátránya, hogy működtetésének idejét behatárolja az akkumulátor kapacitása. Ezt a gépet azonban nem is a folyamatos erdei fakitermelés céljára szánták, hanem a háztartásban, ház körüli famunkák megkönnyítésére, kerti fás növényzet formálására, egyedi városi gallyazásos-darabolása faeltávolításra vagy erősebb koronák formálására, barkácsmunkákra stb.

*

A gép „lelke” az akkumulátor, az ezzel kapcsolatos fő probléma pedig a súly és az áramtároló kapacitás. (A

savas ólomakkumulátorok klasszikus problémáit egyébként a technika már régen átlépte.)

Ennek a gépnek a *súlya* akkumulátor nélkül 3,2 kg, akkuval 4,9 kg. Az AP 160 típusjelű lítiumion-akkuban tárolt 160 Wh (36Vx4,5 Ah) energia 80 %-os töltöttség esetén max. 25 perc, 100%-os töltöttség esetén 35 perc működési időt tesz lehetővé. Az akkumulátor homlok-lapján üzemmállapot-kijelző mutatja a mindenkor töltöttségi állapotot.

A működési idő természetesen függ a konkrét munka jellegétől és tárgyától, s a kezelő munkastílusától is. 10 x 10 cm fenyőanyag, szelvényáru esetében pl. körülbelül 150 metszés végezhető el. A 30 cm hosszúságú STIHL Rollomatic E Mini tip. vezetősín akár 20 cm átmérőjű fák gond nélküli átvágását is lehetővé teszi.

A gép *zajszintje* a többi elektromos fűrész 108-104 dB/A értékéhez képest csak 99.

*

A motorfűrészhez általában két akkumulátor használatát ajánlják: egyet a gépbe töltve, egyet pedig hordtáskában derékszíjra függesztve, cseredarabként. Az AP 120 tip. (120 Wh/3,3 Ah) akku *súlya* 1,6 kg, a már említett AP 160 tip. (160 Wh/4,5 Ah) akkué pedig 1,7 kg.

Természetesen *töltőkészülék* is szükséges az akkumulátorokhoz. A STIHL cég erről is gondoskodott. Az AL 100 típusjelű standard töltő 20 - 25 perc alatt, az AL 300 tip. hasonló, de integrált léghűtéssel is felszerelt *gyorstöltő készülék* 10 perc alatt tölti fel az akkut. Ez nagyon rövid idő.

*

Ennyit nagyjából az akkumulátoros láncfűrész műszaki jellemzőiről. A kérdések kérdése persze a legtöbb érdeklődő részéről az: *de mibe kerül?*

Nos, a forgalmazó kereskedelmi társaság január végéig érvényben volt árjegyzéke szerint az akkus motorfűrészgép *bruttó ára 101.500 forint volt*. Az AP 160 tip. akku 83.300, a normál AL 100 tip. töltőkészülék 12.190, az AL 300 tip. töltő 23.400 br. Ft. Összehasonlításként: egy 35 cm vezetőlemezzel sze-

relt MSE 160 C tip. kábeles elektromos láncfűrész ára 78.100 Ft.

Kétségtelen tehát, hogy az akkus láncfűrész *nem olcsó portéka*. A forgalmazó cég viszont azt is a fogyasztók figyelmébe ajánlja, hogy az *akkumulátoros STIHL-gépek egy egész családot alkotnak*, amelyek mindegyikéhez ugyanaz az akkumulátor és töltőkészülék tartozik. Ezek a gépek a következők: kétféle szegélynyíró, kétféle sövénynyíró, fűnyíró és fűvágó.

K. P

„Régi dicsőségünk”

Megígérte – megtette! Már t.i. az *Országos Magyar Vadászkamara* kilátásba helyezte a múlt év szeptember 11-én Budapesten, a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban az *1971. évi budapesti Vadászati Világkiállítás 40. évfordulója* alkalmából rendezett emlékkonferencia alkalmával, hogy az elhangzott előadások teljes szövegét kötetbe foglalva közre fogja adni.

Az ígéretet dicséretes gyorsasággal követte a tett: márciusban már kézbe vehettük a 140 oldalas, stabil kemény táblakötésű, számos fényképpel és más ábrával illusztrált kötetet. Köszönhető ez a két konferencia-főszervezői szerepet játszott szerkesztőnek: Prof.Dr.hc.Dr. *Faragó Sándornak* és *Fácányi Ödönnek*, továbbá maguknak a kéziratukat fegyelmezetten leadó népes szerzőgárdának, valamint a „Nimród Vadászújság” részéről a nyomdai előkészítést szakszerűen elvégző *Ambrus Máriának*, a budapesti Alfa-Anzix Nyomdának, az OMVK vezetőségének, s végül, de természetesen egyáltalán nem utolsósorban a kötet megjelentetését támogató Magyar Fejlesztési Bank Zrt.-nek.

Ez a kis írásunk csupán figyelemfelkeltő jellegű; tartalmi vonatkozásokra nem térünk ki, mivel az említett emlékkonferenciáról Híradónk múlt évi 4-számában részletesen tudósítottunk. Az abban írtakhoz mindössze még annyit fűzünk, hogy az egyes előadások nem csupán szakmatörténeti szempontból érdekesek, hanem legalább annyi mai aktualitásuk is van. Érdemes őket elolvasni!

Nyugdíjasoknak - nyugdíjasokról

A nyugdíjasok életével kapcsolatosan felmerülő gondok orvoslása folyamatosan napirenden van. A 2012-ben eddig eltelt mintegy három és fél hónap alatt történetekről a következőkben adunk tájékoztatást.

Még a múlt év végén a Nyugdíjasok Országos Képviselőlete (NYOK) az országos szervezetszerű nyugdíjas szervezetek közreműködésével, valamilyeni parlamenti párt képviselőinek véleményével kérdéseket gyűjtött össze a nyugdíjasokat érintő problémás rendelkezésekről, amelyekre a kormányzattól kértek választ. A beérkezett több mint 100 kérdést az MSZP Országgyűlési Képviselőcsoportjának Társadalompolitikai Kabinetje összesítette, amely alapján 43 kérdést küldtek meg a Kormány illetékes tagjainak. Az összeállított anyagot öt csoportra lehetett osztani, amelyek a következők voltak: „Mire számíthatnak a nyugdíjasok?” „Mit kérdeztek volna a nyugdíjasok a miniszter úrtól, ha lehetőségük lett volna rá?” „Növekszik vagy csökken az idősök szociális biztonsága, egészségügyi ellátásának színvonala az elkövetkező években?” „Átlátható-e az Időügyi Tanács munkája?” „Rokkantsági nyugdíjakkal kapcsolatos kérdések.” A kormányzat a 43 kérdésre 12 nemleges és 7 egyértelműen nem értelmezhető választ adott. A feldolgozott anyag ismertetése Nyugdíjas Fórumon került széles körben ismertetésre a Képviselői Házban. A kapott válaszok betekintésre rendelkezésre állnak a nyugdíjas szervezeteknél, valamint az EFDSZ titkárságán.

*

A NYOK legutóbbi tanácsülésén a résztvevők abban állapodtak meg, hogy szükségét látnák áttekinteni, elemezni az érdekképviselői munkát. A NYOK kezdeményezésére 2012. április 1-én és 2-án Ráckeviden tanácskozással került sor. A program keretében ismert szakértők előadásai hangoztak el, majd a konstruktív hozzászólásokat követően a résztvevők megállapodtak a nyugdíjasokat érintő teendőkről.

Dr. Hegyesiné Orsós Éva, a NYOK elnöke bevezetőjében vázolta az idősök képviselői lehetőségét. Az érintettek különböző civil szervezetekben vagy

klubokban kapcsolódhatnak be, ahol megvitathatják a súlypontos intézkedéseket. Az idősök gondjainak orvoslása, megítélése enyhén mondva sok esetben hagy kívánni valót maga után. Sok esetben a született rendeletek mondhatni megalázóak. Nincs az idősökre vonatkozó, minden tekintetben elfogadható állásfoglalás, intézkedés. Volt idő, amikor az Időügyi Tanács országos szinten jól működött. Napjainkra nem alakult ki olyan párbeszéd a Kormány és az idősökkel foglalkozó szervezetek között, amely választ adna az idősök gondjaira, különböző szervezetek működésére. Példaként fel lehetne hozni jó néhány helyi önkormányzat segítő szándékát, tevékenységét az idősökkel történő kapcsolattartás terén. E körben is meg kell említeni kiemelt hangsúllyal, hogy az *Időügyi Tanács mindeddig nem látta el megnyugtató módon a feladatát.*

Dr. Csepeli György szociálpszichológus érdekes előadásában történeti áttekintést adott az elmúlt közel 100 évben idősökkel kapcsolatosan kialakult szemléletről, ellentmondásokkal teli helyzetről. *A társadalom szociológiai értelemben kettévált*, a korábbi elégedetlenség 50 %-ról 80 %-ra nőtt. Tavábbiakban említést tett professzor úr néhány gondolatban arról, hogy jelenleg nem lehet jogállamról beszélni, nincs megfelelő innováció, kutatásfejlesztés. Elhangzott még, hogy fokozni kell az élethosszig tartó tanulás lehetőségét és csökkenteni kellene a generációk közötti feszültséget a társadalmi igazságosság jegyében.

Dr. Falus Ferenc egészségpolitikus elmondta, hogy az *egészségügyben a nyugdíjasokkal kapcsolatos ellátások problémaköre tovább bővült*. A 70-es években is probléma volt az idősök egészségügyi megítélésben, de a gyógyszerellátás világszínvonalon állt és a különböző készítmények ára elfogadható volt. Az előadó véleménye szerint nincsenek a nyugdíjasok megbecsülve, a kórházi ellátás színvonala nem biztosított, mert nem egységes az egészségügyi tevékenység.

Kórózs Lajos, az MSZP elnökségi tagja, aki a párton belül az idősök ügyével foglalkozik, elmondta, hogy a *FIDESZ 2012. július 1-től új nyugdíj-*

rendszert tervez bevezetni. Nincs érdekegyeztetés, amelyen a nyugdíjas szervezeteket meghallgatnák, javaslataikat mérlegelnék, illetve azokat elfogadnák. Hiányzik az olyan stratégia, amellyel 3 millió ember jövőjét biztonsággal elfogadhatóvá és biztonságossá lehetne tenni. A különböző társadalmi csoportok egymással szembe kerültek. Az előadó egymás után sorolta az idősöket érintő akut problémákat. Ilyenek, mint a korhatár emelés gyorsítása, az özvegyi nyugdíjak esetleges megszüntetése, az utazási kedvezmények kedvezőtlen átalakítása, az új nyugdíjak indexálása vagy a 20-25 %-os nyugdíjsökkentés is napirendre kerülhet.

Dombi Gábor, az informatikai érdekegyeztető tanács főtárgya kiemelten foglalkozott a 4 millió 50 év feletti lakosság információs tevékenységével. Megemlítette, hogy az 50-60 éves kor közötti *internetező*k száma kb. 40 %, míg a 60 év felettieknek csak a 23 %-a használja információszerzésre, illetve továbbításra a számítógépet. Célszerűnek tartja ezeknek az arányoknak a növelését, amelyben nagy segítség lenne a helyi nyugdíjas szervezetek által rendezendő legalább alapfokú tanfolyamok létrehozása.

Baracska Józsefné, a Vöröskereszt főtárgya kiemelten fontosnak tartja az idősökkel való foglalkozást, a lakóhelyeken működő szociális munkát. Továbbra is szoros együttműködést tartanak fontosnak a nyugdíjas civil szervezetekkel.

Némethné Jankovics Györgyi a Nyugdíjasok Országos Szervezetének (NYOSZ) elnöke hosszan taglalta a NYOK-kal való együttműködés lehetőségét. Ígéretet tett arra, hogy a tagszervezeteiknél szorgalmazza a szorosabb kapcsolattartást, *esetleges jövőbeni egyesülést.*

*

Említést kell tennünk, hogy a DI-MENZIÓ Biztosító Egyesület szeretne együtt működni a nyugdíjas szervezetekkel. Röviden annyit kell tudni a szervezetről, hogy egy független hazai életbiztosítóról van szó, amely 20 éve alakult. Több mint 30 ezer tagjuk van. 2011. szeptember óta az *50 év felettiek*

Sopron város díszpolgára

Sarkady Sándort, a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kara (az egykori Óvónőképző) volt igazgatóhelyettesét és tanszékvezető tanárát a Hűség Napja alkalmából „*Sopron Város Díszpolgára*” címmel tüntették ki a városban ötven éven át kifejtett oktatói, tudományos és szépirodalmi munkássága, s publikációs tevékenysége alapján. A „Sopron Kultúrájáért” és a „Pro Urbe” díjat már korábban megkapta.

Kitüntetésére alkalmából kétoldalas interjút készített Sarkady Sándorral egyetemi társalapunk, a „Vivat Academia”, amely az idei első számban jelent meg.

*

Híradónknak ugyancsak idei első számában ismertettük néhai Krug Lajos „Vérszerződés” című verseskötetét és ebben a szerzőt „Sopron költőjeként” aposztrofáltuk. Legalább ugyanezzel a titulussal illehetjük Sarkady Sándort is. Ennek illusztrálására közöljük „*Sopron dicsérete*” című szép versét, amely szintén része az említett lapinterjúnak.

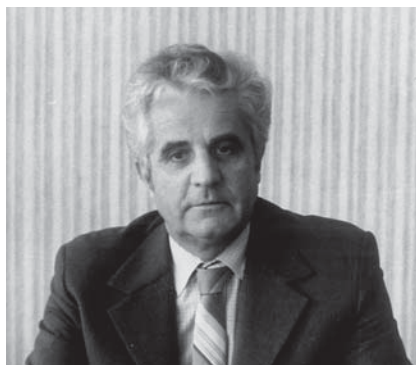
Laudatio Scarbantiae

Sopron, Te lelkünk éltető láng!
Hű ör az ősi végeken,
Erőt adó múlt, szép jelen
És ébredő jövő.
Új évezred vár, ám harcát ne féld!
Zengd, hittel zengd velünk a Hűség énekét!

Fenyves süvít és cseng a csermely,
A lány lankákon rőt borág
Ígéri édes új borát,
A boldog áldomást.
Hiába dül szél, és tör-ver a jég,
Zengd, hittel zengd velünk a Hűség énekét!

Köcsipkés ódon várfalakból
A lélek lángja fellobog,
És zúgják tornyos templomok
Az Úr dicséretét.
Új évezred vár, ám harcát ne féld!
Zengd, hittel zengd velünk a Hűség énekét!

Dr. Dobi Ferenc (1925 - 2012)

Budapesten 86 éves korában meghalt **dr. Dobi Ferenc**, a volt Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetének ny. főtitkára, a szakszervezeti mozgalom, s egykor az erdészeti-faipari szakmai közéletnek is jól ismert és aktív szereplője.

A Szabolcs-Szatmár megyei Balsa községben született 1925-ben sokgyermekes parasztszaládban. Az 1945-ös rendszerváltás után mezőgazdasági dolgozóból 1949-ben szövetkezeti ügyvezető lett. 1951-től *szakszervezeti funkcionárius*, a megalakult MEDOSz Pest és Nógrád megyei, s budapesti titkára. 1960-tól a MEDOSz Központi Vezetőségének titkára, 1976-tól a Szakszervezetek Országos Tanácsa nemzetközi osztályának vezetője. 1977-ben *választották meg a MEDOSz főtitkárának*, s ezt a tisztséget töltötte be 1990-ben történt nyugállományba vonulásáig. Közben 1980-tól két választási cikluson keresztül országgyűlési képviselő is volt.

Szigorú, következetes, nagy munkabírási és munkatársai körében nagy

tekintélynek örvendő vezető volt. Nem csak a partnerszervezetekkel, hanem az illetékes állami szervekkel is konstruktív, jó kapcsolatot ápolt. A MEDOSz főtitkáraként az agrárium és a vízügy mellett *kiemelt figyelmet fordított az erdőgazdálkodásra*, az ott dolgozók ügyeinek képviselésére.

Nyugdíjasként is szívesen járt az erdészek közé. Az 1993-ban önállóvá vált Szakszervezetünk Nyugdíjas Bizottságának aktív tagja lett, ezzel is kifejezve kötődését szakmánkhoz.

Az EFDSz tisztelettel megőrzi emlékét.

Herczeg Miklós
az EFDSz ny. főtitkára

életbiztosítója. Szlogenjük „A léleknek nincsenek ősz hajszálai.” Ki kell emelni, hogy ez a biztosító egyesület speciálisan az 50 év felettiek élethelyzetére fejlesztette ki az ajánlatait, amelyek a következők: RÁADÁS teljes életre szóló kockázati életbiztosítás, KINCSEM „unokabiztosítás” megtakarítási biztosítás, HAVI FIX járadék biztosítás nyugdíj kiegészítésre,

BALESETI KIEGÉSZÍTŐ biztosítás, CUKORBETEGSÉG BIZTOSÍTÁS. A biztosítási lehetőségekkel kapcsolatosan információt ad Berényi Gyula a berenyigy@erti.hu e-mail-on vagy a 06-30-461-8375-ös mobilszámon.

A tanácskozáson elhangzottakból kitűnik, hogy az idősek ügyét kiemelten kell kezelni, hiszen ők becsülettel

dolgozták le aktív korukban azokat az éveket, amelyek után jogosan megilleti őket a tisztességes megélhetést biztosító nyugdíj és az ahhoz kapcsolódó kedvezmények. (A DIMENZIÓ biztosításokkal kapcsolatban lásd hátsó borítóoldalunkat is.)

Berényi Gyula
a Nyugdíjas Bizottság elnöke

Köszöntés!

Dr. Király Pál 80 éves

Szakszervezetünk Nyugdíjas Bizottságának ülésén is, titkáraink értekezletén is; az Országos Erdészeti Egyesület Szeniorok Tanácsában is köszöntötték dr. Király Pál kollégánkat abból az alkalomból, hogy februárban betöltötte nyolcvanadik életévét. Március 15-e nemzeti ünnepünk alkalmával pedig dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter az „Életfa” Emlékplakett ezüst fokozatát adta át részére „hosszú időn át végzett szakmai, szakírói és lapszerkesztői munkássága elismeréseként”.

Király kolléga aktivistánkként 1998 óta, tisztes korát meghazudtoló munkabírással és aktivitással szerkeszti és jó részt írja is az „Erdészeti és Faipari Híradó”-t, de ezt megelőzően is derekasan kivette a részét a közösségi munkából. Születésnapja alkalmából tekintsük át ezt a hosszú életutat.

1932-ben született Gödöllőn, ahol édesapja a koronauradalmi erdőigazgatóság babati kerületében volt erdőőr. Az elemi iskola után a középiskolát is szülővárosában végezte a premontrei kanonokrend gimnáziumában. Családi és iskolai környezetének impulzusai és nem utolsósorban tíz évig tartó cserkészéletének élményei terelték Sopron felé a pályaválasztáskor, ahol azután 1954-ben szerezte meg erdőmérnöki oklevelét.

A börzsönyi évek

Szakmai pályafutását 1955-ben kezdte el a volt Börzsönyi Áll. Erdőgazdaság ma már szintén csak egykori Bernecebaráti Erdészeténél.

Ma is tisztelettel és meleg szeretettel emlékezik vissza ottani munkatársaira, mindenekelőtt első főnökére, a kiváló erdészetvezetőre, a Bedő-díjas Bukri Józsefre, aki határozottan, de nagy tapintattal vezette be a gyakorlati erdészélet mindennapjaiba. Sok cigány munkásunk is volt akkoriban, idézi fel mosolyogva a múltat, de nem volt velük semmi gond; szorgalmasan dolgoztak az erdősítésben, ápolásban, tisztításban, csak a fizetés másnapján nem volt tanácsos közérjük menni ...

Bernecén volt erdőművelési előadó és erdészetvezető-helyettes, majd er-

dészetvezető, azután az észak-börzsönyi erdők erdőgazdasági felügyelője és vasút-üzemvezető is, mert még akkor is sok kisvasút üzemelt a börzsönyi erdőkben. A napi feladatok mellett kivette a részét a királyréti, a Diósjenő-musli és a Kemence-csarnavölgyi vasútvonalak felújításából is. Precíz, kényes, felelősségteljes mérnöki munka volt, emlékezik ismét, de volt ott egy kitűnő pályamesterem, Kalácska Ignác, akivel nagyon megkedveltük egymást, és aki nem ismert megoldhatatlan feladatot.

1965-ben Vácra költözött feleségével, Kováts Valériával és két gyermekével, Péterrel és Andreával, mert a vállalat központjában gazdálkodási osztályvezetővé nevezték ki. Hamarosan azonban mozgalmas időszak következett az életében. Az un. új gazdasági mechanizmus előkészítésének ideje volt ez, s Király Pál úgy érezte: erősíteni kell a közgazdasági ismereteit, ha meg kíván felelni az irányába kifejezett bizalomnak és új munkaköri követelményeinek. Beiratkozott a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem mérnök-közgazdász tagozatára. „Kutya kemény munka volt felnőtt fejjel, család mellett, felelős beosztást is ellátva egyetemre járni”, emlékezik ismét. Rádásul közben ismét előbbre lépett a vállalati hierarchia létráján: igazgatóhelyettes főmérnök lett. De átverekedte magát egészen az abszolutóriumig. Már a diplomamunka elkészítéséhez fogott volna, a vállalat hosszú távú, tudományosan megalapozott tervének a kidolgozásához, amikor meredek fordulat következett az életében: a vállalat megszűnt. Az 1969/70-es országos átszervezés a Börzsönyt az Ipolyvidéki Efa-ba olvasztotta be. A miniszterhelyettesi utasítás pedig Király Pált a Börzsöny gyönyörű, hűvös erdőrengetegeiből a főváros kellős közepének kötengerébe, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Kossuth-téri épületébe repítette.

A lapszerkesztői székben

A Lapkiadó Vállalat dolgozójaként át kellett vennie az „Erdőgazdaság és Faipar” című minisztériumi havi szakfolyóirat szerkesztését Ákos Lászlótól,

aki már 68 éves, betegeskedő ember volt, a következő évben meg is halt. Még fél évig dolgozhatott együtt a bölcs, idős emberrel, de ezalatt sokat tanult tőle, főleg alapelveket és lapszerkesztői szemléletet, mentalitást. Bisztray Kálmán újságíró kollégájától pedig magának az újságkészítésnek a technikai és egyéb csínját-bínját. Ami pedig még ezen felül kellett (sőt azt is, ami esetleg nem kellett) az Újságíró Szövetség két éves tanfolyamán, valamint az egykori Révai Nyomda kitűnő nyomdászeitől.

Amikor 1970. január 2-án belépett új munkahelyének, a MÉM-nek a kapuján, aligha gondolta, hogy 1994. október végén lép ki onnan végleg, megint csak azért, mert megszűnt a munkahelye: megszűnt az önálló ERFA, megszűnt a szerkesztőség, nem volt rá pénze a szakmának. Két dolgot vitt magával: a jó öreg, de stabil és kényelmes főszerkesztői karszéket és az öreg írógépet. Ez a két holmi szolgálja ma is és szolgálja most már valószínűleg élete végéig.

Nyugállományba vonulása után azonban nem sokáig rágcálhatta tétlenül a nyugdíjasok amúgy nem túlságosan nagyra kanyarított kenyerét. Előbb volt munkatársa, Fónagy István erdőmérnök-újságíró foglalkoztatta rendszeresen az általa indított „profiERFA” lap szakírójaként. 1995-ben a volt Állami Erdőrendezési Szolgálat főigazgatója, Halász Gábor kérte fel az AESz egyre szaporodó kiadványainak nyomdai gondozására. 1998-ban pedig az EFDSz akkori főtárgyára, Herczeg Miklós kereste meg, hogy nem venné-e át Híradónk szerkesztését. „Hát, nem gondoltam volna akkor...”, mondja, arra célozva, hogy már ennek is immár csaknem másfél évtizede.

Életének – az otthon mellett – ma is ez a két fő pólusa: a Szakszervezet és a Szolgálat mai jogutóda. A harmadik pedig:

Az Országos Erdészeti Egyesület

Amikor Király Pál 1955 januárjában belépett a nagy kezdetűvel írt Életbe, egyidejűleg belépett az Országos Erdészeti Egyesületbe is. Erről az egyszerű,

könnyed kis aktusról sem gondolta volna akkor álmában sem, hogy az egész életére kiható lépés lesz.

Az egyesülettel 1958-ban került közelebbi kapcsolatba, amikor az OEE Erdei Vasutak Szakosztályának lett a tagja. Egy-két év múlva már otthonosan mozgott az egyesület Szabadság-téri helyiségeinek könyvekkel tömött, patinás, régi tölgyfabútorai között. 1963-ban pedig *alapító tagként* örömmel csatlakozott dr. Agfalvi Imre, az Erdészettörténeti Szakosztály kezdeményezője mellé. Az OEE 100 éves történetének megírását viszont már ő kezdeményezte, s amikor az erről szóló elnökségi határozat megszületett, előkészítő munkája alapján ő kapott megbízást a kötet megírására. Még Bernecebarátiban kezdte a két évig tartó megfeszített munkát, amelynek 1967-ben nyomtatásban megjelent eredményét („Az Országos Erdészeti Egyesület története, 1866-1966”) máig sem körözte le senki. E közben került közvetlen kapcsolatba az OEE elnökével, dr. Madas Andrással, akit nem csak tanítómestereként tisztel mindmáig, hanem meggyőződéssel vallja, hogy a magyar erdészet történetének egyik legkimagaslóbb személyisége volt, s a XX. század második felének legnagyobb magyar erdészeti politikusa.

Az említett könyv ismertté tette Király Pál nevét a szakmában. 1967-től már az OEE országos elnökségének tagja, és az Erdészettörténeti Szakosztály vezetője 1971-ig, amikor is az *OEE főtítkárává választották*.

Termékeny egyesületi vezetői évek következtek ezután előbb Madas András, 1979-től pedig dr. Herpay Imre professzor elnöki oldalán. *Az egyesület extenzív és intenzív fejlődésének kiteljesedése volt a '70-es évtized*, amit igazol a következő néhány adat is: kb. 20 központi szakosztály és szakbizottság, s mintegy 35 helyi csoport működött, a taglétszám meghaladta az 5 ezer főt, a külföldi kapcsolatok pedig a korábbiakhoz képest alaposan kiszélesedtek mind keleti, mind nyugati irányban. Mind ehhez azonban pénz kellett, sok pénz. Király Pál a szükségből erényt csinált: a nyugati (+északi, déli stb.) szakkörök hazánk erdészete iránti érdeklődését *szakmai turizmussá* fejlesztette. Egyik szakmai csoport a másik után látogatott hazánkba, azért, hogy azután elvigye a magyar erdészet jóhírét szerte a világba. Ez ugyan félig-meddig illegális tevé-

kenység volt, de mindenki szemet hunyt felette, mert sok-sok kemény devizát hozott az országnak. Ennek nagyrésze ugyan az állami kasszába folyt be, s jócskán lefőlözte az MTESz is, de jutott belőle valamicske az egyesületnek is, amit azután fel lehetett használni az egyesületi tagok nyugati országokba történő kiküldetésének finanszírozására. Mindenesetre a „vállalkozó egyesületnek” komoly anyagi gondjai nem voltak, nem kényszerült állami támogatás kérégetésére, még a szaklap fenntartásához sem.

Hangsúlyozni kell, hogy Király Pál főtítkári munkáját nem fizetett *alkalmazottként, hanem társadalmi aktivistaként végezte*; az ő fizetett állása a lapszerkesztői beosztás volt. („Az Erdő” című egyesületi lap is társadalmi munkában készült.) Nem csoda, ha 1985-ben, tizennégy évi főtítkárkodás után úgy érezte: elég volt, s átadta a stafétabotot Gáspár-Hantos Géza főtítkár-utódának. Az egyesülettől azonban nem vált meg, s egy választási ciklusban még betöltötte a mérnök-alelnöki tisztséget. Az Erdészettörténeti Szakosztálynak pedig mindmáig tagja.

A szakíró

Király Pál elárulta nekünk a „nagy titkot”: első publikációja, nyomtatásban szélesebb nyilvánosságot kapott írása 1943-ban jelent meg. Gimnáziumi cserkészcsapatának időszakos kis periodikájában jelent meg „Galga-menti portya” című tudósítása nyári mozgótáborozásukról. Azután egy bő negyedszázados szünet következett, de 1970-től azonban megnyílt a vízcsap. Ma már azt mondhatjuk, hogy nagy valószínűség szerint a legtöbb írást publikáló írója a magyar erdészeti szaksajtó eddigi történetének. Mennyit írt? Csak legyint a kérdésre: a kőműves se számolja, hogy hány téglát rakott már a falba, a favágó se, hogy hány ürméter tűzfát rakott már ölbe az erdőn.

Az becsülhető, hogy jelentősebb írásainak a száma kb. 2000, a kisebb „helykitöltő firkákat” nem számítva. Bibliográfiát összeállítani még sosem volt ideje, s nehéz is lenne már összeszedni az írásokat, mert nem csak az erdészeti irodalom terén tevékenykedett. Az említett egyesület-történeten túlmenően még egy kötetet írt az OEE megbízásából („*A velünk élő múlt*”). Erdészeti emlékhelyek

Magyarországon”), más könyvekben pedig társszerzőként működött közre („Vivat Academia”, „Magyarország a XX. században”, IV. kötetében az erdészet fejezet, a „Sztár-Erdő” stb.) Több kiadvány nyomda alá rendezése felért annak szerkesztésével, pl. a Kaán Károly életéről szóló „Az erdő szerelmese” c. kötet.

Egyetemi doktori címét (dr.univ.) 1988-ban szerezte meg Sopronban, erdészettörténeti témában írt disszertációjának eredményes megvédése alapján.

A jó munka elismerései

Amikor visszatekint életének eddigi nyolc évtizedére, Király Pál úgy érzi, hogy amikor a golya erre a földre pottyantotta, nem a napfényes oldalra esett. Azok az elismerések azonban, amelyeket hosszú élete során „begyűjtött”, mintha nem erről szólnának. Íme: vállalati „Kiváló Dolgozó” jelvény (2x), főhatósági „Erdészet Kiváló Dolgozója” (2x), főhatósági „Kiváló Munkáért”, főhatósági „Ember az erdőért” Alapítvány emlékérmé, főhatósági „Eredményes fásításért” emléklapok, Munka Érdemrend ezüst fokozata, MTESz Díj, Vadas Jenő Emlékérem, Bedő Albert Emlékérem, EFDSz Emlékérem, „A Nyugat-magyarországi Egyetemért” Sajtódíj, OEE Diploma Honoris tiszteletbeli tagsági díszoklevél, „Gödöllő Városáért” emlékérem, Dunakanyar Intéző Bizottság „Kiváló társadalmi munkáért” plakettje és most a bevezetőben is említett főhatósági „Életfa” Emléklapok ezüst fokozata.

Kitüntetéseinek örül, de nem büszkélkedik velük. Amiről-akiről büszke elégedettséggel nyilatkozik: három fiú- és három leányunokája. „Nem éltem hiába!” - mondja, nem titkolva, hogy még szeretné megélni legalább egy dédunoka megszületését.

Régi és újabb munkatársai, barátai, évfolyamtársai, szakszervezeti kollégái nevében szeretettel köszöntjük dr. Király Pál erdőmérnököt, s nemcsak a kis dédunoka megszületését kívánjuk, hanem még sok-sok írását is, szakszervezetünk és az egész szakma javára!

Dr. S. Nagy László
aranyokl. erdőmérnök,
az OEE Szeniorok Tanácsa elnöke

Kettős gyilkosság Sopronban

Dramai, sötét dátumként marad meg az egyébként kitűnő hírnévnek örvendő szakközépiskolánk, a Nyugat-magyarországi Egyetem Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskolája, röviden: az egykori soproni erdészeti technikum történetében 2012. április 17. Az iskola három növendéke: a 19 éves *V. Roland* hidegségi származású, a szintén 19 éves *T. Attila* vámoszabadi és a 18 éves *M. Tamás* csornai származású tanuló ezen a keddi napon este 7 óra tájban löfegyverrel négy lövéssel meggyilkolta a soproni Anger-réti lövészklub 53 éves vezetőjét, *F. Sándort* a lőtér területén. Ezt követően három lövéssel ugyancsak meggyilkolták a klubvezetővel előzetesen megbeszélt találkozóra váratlanul odaérkező 43 éves *B. Ervint*.

A gyilkos fiatal emberek a holttesteket egy paraván mögött úgy, ahogy elrejtették, majd három fegyvert, lőszerket, a lőtérnaplót és 70 ezer forintot magukhoz véve eltávoztak.

Az eseményre gyorsan fény derült, mert *B. Ervin* 13 éves kislánya apjának az utcán parkoló autójában ülve egy idő után megunt a várakozást és mobiltelefonon értesítette édesanyját apjának vissza nem téréséről...

A rendőrség forró nyomon nagy erővel indította meg a nyomozást, aminek az eredményeként *már másnap délelőtt elfogták a tetteseket az iskolában*, akik osztálytársak voltak.

Az eddig nyilvánosságot kapott közleményekből az derült ki, hogy a kis banda vezetője a jómódú családból származó *V. Roland* volt. Két társa szerényebb helyzetű család tagja, egyikük apja pl. fakitermelő erdei munkás. 2010 óta követtek el lopásokat és rablásokat. Az esetet a tv-ben kommentáló kriminálpszichológus kifejezésével élve: életstratégiájuk lett a bűnözés. Most is azért akartak fegyverhez jutni, mert fegyveres rablásokra és bosszúállási akcióra készültek.

Az első elhangzott vélemények szerint *ez a gonoszított előre kitervelt, nyereségvágyból több emberen elkövetett gyilkosságnak minősül*, amiért az elkövetők – életkorukra tekintettel – *max. 20 év szabadságvesztésre ítéltethők*.

*

2012 negyedik hónapja „fekete április” elnevezéssel vonult be máris a magyar kriminalisztika történetébe, anynyi halállal végződött erőszakos cselek-

mény történt. Emlékeztetőül: április 4-én csecsemőgyilkosság Kocsolán (egy halott); 4-5-én családi mészárlás Kulcsón (négy áldozat); 7-én egy agyonverés Berzéken és egy leszúrás Hejőszalontán (két halott); 9-én egy agyonverés Várpalotán (egy áldozat); 17-én az imént ismertetett fegyveres gyilkosság Sopronban (két halott); 21-én féltékenységi dráma Balatonakarattyán (három áldozat); 22-én un. kiterjesztett öngyilkosság a 6-os úton (három halott); 23-án vadászpuskás gyilkosság Győrben (két halott). *Összesen húsz áldozat három hét alatt; minden napra egy.*

A jelenség megmozgatta a közvéleményt, az emberek érzelmeit és képzeletvilágát. Az újságírók kriminalistákat, szociológusokat, pszichológusokat faggatnak afelől, hogy a legsúlyosabbnak tekintett bűncselekménynek ez az időbeli koncentrációja a véletlen műve-e, vagy pedig meghúzódhat mögötte valamilyen racionális magyarázat: pl. orvosmeteorológiai jelenség? Válasz még nincs.

K. P.

Vadászgyilkosság

Az egész közvéleményt megrendítette az a brutális kivégzés, amelyet a médiában jogi szempontok miatt csak *P. Márióként* megnevezett 36 éves mozgói lakos követett el március 16-án a Baranya megyei *Magyarlukafa* község határában.

Az orvvadászattal rendszeresen foglalkozó rapsic éppen két általa elejtett szarvasbika feldarabolását végezte a határban, amikor a vadetetés céljából autóval arra hajtó 22 éves *L. Zoltán*, a somogyhársági vadásztársaság hivatásos vadásza, valamint segítőtje, a 44 éves *Balogh László* (mindkettő szigetvári lakos) tetten érte. *Az orvvadász pisztolyt rántott és az öt felelősségre vonó vadászként meglőtte.* A mellbe lőtt *Balogh László* (vadász kifejezéssel élve) „tűzben rogyott”. A hátba lőtt *L. Zoltánnak* viszont sikerült elfutnia és elrejtőznie az őt üldözőbe vevő *P. Márió* elől. Az ül-

dőzés ideje alatt *Balogh Lászlónak* még sikerült mobiltelefonján értesítenie a rendőrséget az esetről, a visszatérő orvvadász azonban *késével elvágta* a torkát a súlyosan sérült, rokkant balkeze miatt védekezésre egyébként is képtelen embernek.

A telefonértesítés alapján egy órával később *Szulimán* község határában kommandósok fogták el a gyilkost, aki belátta helyzete tarthatatlanságát és megadta magát.

Az életveszélyes sérülést szenvedett vadőr életét az orvosok megmentették, megölt társát *Szigetvár-Zsivóton* temették el, gyilkosát pedig letartóztatásba helyezték.

A nyomozás során felmerült annak gyanúja, hogy a büntetett előéletű, rendszeres falopásból és orvvadászatból élő tettesnek segítőtársa is lehetett.

Kettős tragédia

A média is hírt adott arról a megrendítő balesetről, amely Veszprém megyében, a Somló-hegytől északra fekvő Vid község határában történt január végén. Egy harmincéves vadászmuálttal rendelkező vadász egy magaslesen hagyta 18 éves fiát egy töltött vadászfegyverrel, ő maga pedig élettársával egy másik magaslesen helyezkedett el. A fiatalember fegyvere e sorok írásáig még nem kiderített okból elsült és a fiatalembert halálra sebezte. A helyszínre siető felnőttek már csak holttestét találták meg. Amíg a vadász élettársa mentők után nézett, addig a férfi is agyonlőtte magát.

k.p.

„Haragistya – Ménesvölgy „

A címben szereplő két szó: két földrajzi helynév. Mivel a térképen a T. Olvasók többsége valószínűleg eredménytelenül keresné őket, gyorsan eláruljuk: Abaúj-Torna megyében, az Aggteleki-karsztvidéken vannak, közel a magyar-szlovák államhatárhoz.

Ezt a két szót adta legújabb könyvének címül *dr. Tóth Sándor* erdőmérnök, ny. minisztériumi főosztályvezető, az immár széles körben ismert vadásztörténész, aki „A hírnév kötelez” (2005), a „Nyitány a hírnévhez” (2007) és a „Szél alatt – hátszélben” (2008) című pompás kötetei után hatalmas munka árán gyorsan rukkolt ki ezzel a legújabb művével.

A „sztori” látszólag egyszerű ...

... de érdekes és ugyanakkor szomorú. Lényegét az a *medvetelepítési akció* és az arra épülő főúri vadászat jelenti, amelyet a két világháború közötti korszakban végeztek az említett helyen, a Szelcepuszta és Haragistya közötti Ménes-patak völgyében. Hivatalosabb megjelöléssel: a Gödöllői Állami és Koronauradalmi Erdőigazgatóság Szini Erdőhivatalának a területén létesített medvéskertben. A történet másik pillére pedig a nagyobb részben lengyel származású *Derenk* község tragikus sorsa. A néhány száz fős kis települést el kellett tüntetni az útból a medvehonosítás érdekében.

Amint említettük, a 188 oldalas könyv tartalma látszólag egyszerű, mégis nehéz megfogni ismertetés szempontjából, mert ez az egyszerűség ezernyi ágat-bogát takar. Az ezernyi ág-bog pedig emberéletek százait jelenti. Megpróbáljuk sorjában, most már a fővonal ismeretében.

A Gödöllői Koronauradalom

Tóth Sándor a könyvet az egykori, 1868-tól 1945-ig létezett *Gödöllői Koronauradalom történetének vázolásával kezd*, természetesen elsősorban erdészeti- és vadásztörténeti szempontból. (Magának a koronauradalomnak a történetét a neves néprajzos agrártörténész, Wellmann Imre publikálta évtizedekkel

ezelőtt; Nagy László gödöllői erdészeti- és vadásztörténete pedig kéziratban maradt. Amint legutóbbi lapszámunkban mi is megírtuk, Apatóczy István is értékes adatokkal járult hozzá ehhez a történethez.) A szerző általunk már korábban is kiemelt egyik nagy erénye már mindjárt ebben az első fejezetben megmutatkozik, majd a továbbiakban is jellemzi az egész művet: *olyan mélyre ás le a forrásanyag dolgában, amennyire csak lehet, egészen az alapokig, a levéltári dokumentumokig*. Megmutatkozik továbbá az is, hogy a dokumentumokon, jogszabályokon túlmenően támaszkodott mások információira és részfeldolgozásaira is (például Danis István Szederjei-kézirat feldolgozására). Segítőit azonban a könyv végén a „Köszönetnyilvánítás”-ban tisztességgel felsorolja és lábjegyzeteiben menet közben is folyamatosan feltünteti.

Derenk község kálváriája

A Koronauradalom után csaknem 80 oldalon, hat fejezetbe tagolva következik Derenk egykori kisközség egyes térképeken ma már csak mint romfalu kálváriájának leírása. Amint említettük, az egykori 400-440 fős gorál-lengyel-szlovák-magyar lakosságot hol szép szóval, ígéretekkel, hol keményebb módszerekkel: fenyegetéssel-zaklatással próbálták rábírní kétszáz éves lakhelyük elhagyására, áttelepülésre azért, hogy a medvetelepítési és -vadásztatási tervek megvalósítását ne zavarják.

Meglehet, hogy az Olvasó a könyvnek ezt a részét (tárgyához képest) túlméretezettnek, túlrészletezettnek tartja. Valójában azonban ennek a hosszú évekig tartó keserves és aljas huzavonának a drámaisága csak így bontakozik ki igazán. S így mutatkozik meg a könyv morális tanulsága, annak bemutatása, hogy mire képes az egyoldalú, túlburjánzott, valós társadalmi alapjaitól elszakadt vadászat, ha magas közhatalom lehetőségeivel ötvöződik.

Annak megítélését, hogy ebben a tragikus történetben milyen szerepet játszott az államerdészeti (a koronauradalmi erdőigazgatóság, az erdőfelügyelet és az udvari vadász hivatal személyzete), a T. Olvasó értékítéletére bizzuk.

A könyv hátralevő 27 szövegoldala már vidámabb olvasmány, mert a Szögliget határában, a *Ménes-patak forrásvidékén 1935 júniusában megkezdett medvetelepítés* történetével, a medvéktartás kalandos eseményeivel, a medvék etológiájával foglalkozik.

A könyvből nem tudtuk egyértelműen kideríteni, hogy kinek volt az ötlete vagy az igénye a medvéskert létesítése. Az viszont kiderül, hogy megtervezésére és kivitelezésére a gödöllői M.kir. Udvari Vadász hivatal vezetője, vitéz *Nemeskéri-Kiss Géza* kapott megbízást. Ő azért választotta ezt a helyszínt, mert *Csonka-Magyarországon belül ez volt az egyetlen hely, ahol a medve 1920 előtt is állandó vad volt* (valaha az Andrássyak betléri birtokának részeként, ahol lőtték is a medvét).

Mi lett a medvék sorsa?

A medvék jól érezték magukat a vadaskertben, szépen szaporodtak, így *1938-ban megkezdtek fokozatos szabadon engedésüket*. Ebből azután újabb szórakoztató történetek keletkeztek. A medvék jól meghonosodtak a szabad területen is. Nagy részük azonban 1944-45-ben a háborús események idején elpusztult, de a haragistyai erdőben még 1950-ben is észleltek medvenyomokat. *Dr. Szederjei Ákos* erdőmérnök – aki kiadatlanul maradt könyvet is írt a kárpáti medvéről – *teljesen sikeresnek minősítette a medvetelepítést*.

Egyes tévhiedelmekkel ellentétben az akkori államfő, *nagybányai Horthy Miklós kormányzó mindössze egy medvét lőtt a Szini Erdőhivatal területén, 1942. november 27-én*. Ez az elsőként idetelepített, Ausztriából származó, *Kázmér* névre hallgató hatalmas hím medve volt, amelyet veszedelmes magatartása miatt nem mertek a medvéskertből a szabadba engedni. Ez a ritka teríték látható fényképen a könyv külső címlapján.

A másik utolsó vadaskerti medvét, a szintén 1935-ben telepített Palkót báró Born Frigyes föld- és bányatulajdonos, országgyűlési képviselő ejtette el 1943. április 18-án. Ezzel a szini medvevadászatok története lényegében véget ért.

(Folytatása a 16. oldalon.)

„Mesél a múlt...”

A „Nimród Vadászújság” neve már fogalom nem csak a vadászok és a vadászattal rokonszalmák körében, hanem az egész magyar társadalomban, sőt határainkon túl is.

A pompás kivitellű és érdekesítő tartalmú folyóirat méltó módon emlékezik meg arról a nem kevésbé nagyszerű 100 esztendőről, ami alapítása óta immár mögötte áll: ebben az évben minden lapszámban visszaemlékezést közöl múltjából. Ezt azután még meg is tetézte az *Országos Magyar Vadászkamara* (OMVK) is egy centenáriumi kötet kiadásával, amelynek a címe: „*Mesél a múlt ... Ahogy elődeink vadásztak.*”

*

A 236 oldalas kötet 35 írást tartalmaz, amelyek az elmúlt száz év alatt jelentek meg a folyóiratban a legkülönbözőbb időpontokban 29 szerző tollából. Talán megjegyezni is felesleges, hogy a kiváló vadászati szépírók közül is a legkiválóbbak kerültek be a válogatásba: Fekete István, Kittenberger Kálmán, Láng Rudolf, Nadler Herbert, dr. Studinka László, Zsindely Ferenc stb. Ámbár meglehet, hogy a mai fiatalabb generációk előtt egyik-másik név már nem is annyira közismert, mint mondjuk 80-90 évvel ezelőtt volt (pl. Fónagy Józsefné, Vojnich Oszkár, Rainer Richárdné, Bakay Adolf).

(Folytatás a 15. oldalról.)

Kárpátalja és Észak-Erdély viszszacsatolása után Horthy kormányzó kiemelt medvevadászati területei az ungvári, bustyaházi, rahói és görgényi erdőkben voltak.

A könyv befejező részeként csaknem 60 oldalt foglalnak el a derenki ügy fontosabb dokumentumainak fénymásolatai, valamint egy részletes, terjedelmes névmutató.

Arról, hogy ezeknek az aranytollú vadászoknak a kiléte ne menjen feledésbe, a kötet két szerkesztője, Fácányi Ödön és dr. Sterbetz István kétféle módon is gondoskodott. Egyrészt a szerzők írásának címe mellett portréfotójukat (vagy más, hasonló ábrázolását) elhelyezték. Másrészt pedig a kötet végén egy „Szerzőink” című külön fejezetben közlik rövid életrajzukat és legismertebb műveik címét, alfabetikus sorrendben elrendezve.

*

Az írárok elhelyezése a kötetben nem ötletszerű, hanem a szerkesztők tartalmuk alapján a következő négy témakörbe csoportosították őket: 1. Felfedező vadászok. 2. Vadászat a Kárpát-medencében. 3. Hazai tájakon. 4. Vadászmagatartás, természetvédelem.

Annyi bizonyos: akár valamilyen szisztéma szerint fog valaki ennek a remek könyvnek az olvasásához, akár találomra nyitja fel valamely részén – nagyszerűen fog szórakozni.

*

A masszív keménytáblás kötet a külső címlapon egy szép Neográd-képrészlet (téli vadászjelenet) színes reprodukciója díszíti a könyv nyomdai előkészítését végző Ambrus Máriának és magának az Alfa-Anzix Nyomdának köszönhetően. De köszönet illeti meg a Nimród Vadászújság Szerkesztőségén túlmenően az OMVK Fővárosi és Pest Megyei Területi Szervezetét, valamint a Safari Club International (SCI) Középmagyarországi Egyesületét is a kötet megjelenésének támogatásáért.

K. P.

Tanulságok a másnak

Az érdekesítő könyv egyik pozitív tanulságaként talán azt vonhatjuk le, hogy Nemeskéri-Kiss Géza szini és más kísérletei bizonyítják: még olyan egykori, napjainkra hazánkban kipusztult vadfajokat is sikerrel lehet visszahonosítani természetes körülmények közé is, mint a medve, a farkas, a hiúz stb. „... azt tapasztaltam, hogy a jól tartott, szere-

Hírek

Névváltozás. A 22/2012./II.29./ Korm. számú rendelet alapján a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) március 15-től Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) elnevezéssel működik tovább. Elnöke dr. Oravecz Márton országos főállatorvos-helyettes. Címe továbbra is 1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.

E változásnak megfelelően szakmai erdőrendezési-erdőfelügyeleti szervünk neve is: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság. Címe szintén változatlan: 1023 Budapest, Frankéi Leó u. 42-44. Levél-cím: 1370 Budapest, Pf.: 345. Telefon: 374-3201. Igazgatója is változatlanul Wisnyovszky Károly okl. erdőmérnök.

*

Munkanap áthelyezések. A 39/2011./X.14./NGM. számú rendelet szerint hétvége körüli ünnepnapok miatt a munkarend (az év hátralévő részében) a következőképpen alakul.

Augusztus 20. hétfő: az államalapítás ünnepnapja.

Október 22., hétfő: pihenőnap, amit október 27-én, szombaton kell ledolgozni.

November 1., csütörtök: Minden-szentek ünnepe; november 2., péntek: pihenőnap, amit november 10-én, szombaton kell ledolgozni.

December 15., szombat: munkanap, amikor december 24-ét, hétfőt kell előre ledolgozni, ami így pihenőnappá válik.

December 25-26., kedd-szerda: Karácsony ünnepe.

Az év vége (december 29-30-31-január 1.) várhatóan négy napos pihenőnap + ünnep, de erre még visszatérünk.

k.p.

tettel nevelt vad csaknem mindig hálás a gondozásért. Még a vérengzőnek tartott farkas is hozzászokik az emberhez ...” – idézi a könyv Szerdejai Ákos kéziratát Danis István feldolgozása alapján. A mai természetvédőknek éppen ez az egyik törekvésük. (Ne feledjük: ezek a ragadozók szabadon élnek a hazánkkal közvetlenül határos valamennyi szomszédos államban.)

Király Pál

„Magyar Gombász”

Erdész tagtársaink, mindenekelött azok, akik nap mint nap az erdőt járják, szakmai szempontból is érdeklődéssel pillantanak a talajon és a fákon látható *gombákra*, mert tisztában vannak az erdei ökoszisztémában betöltött jelentőségükkel (ami persze gazdálkodói szempontból lehet pozitív is, negatív is). Ezt az érdeklődést tovább fokozhatja az a körülmény, ha ez vagy az a gombafaj begyűjtésre, jóféle étek készítésére vagy az étel fűszerezésére is alkalmas. Egy szó, mint száz:

kollégáink között is számosan vannak a gombák tudománya, a mikológia iránt a kötelező stúdiumon túlmenően is érdeklődők.

De még többen vannak ilyen emberek a társadalomban, férfiak és nők, fiatalok és idősebbek egyaránt. Az ő számukra készíti és adja ki kis Híradónkhoz hasonló nyomdatechnikai kivitelben és az anyagiak miatt egyelőre csak korlátozottabb példányszámban a nagy múltú Magyar Mikológiai Társaság, továbbá a Magyar Gombász Kkt. a „Magyar Gombász” című időszaki lapot, periodikát.

A *Pálfalviné Hajdú Eszter* főszerkesztő asszony nevével fémjelzett kis lap 2011-től *félévenként jelenik meg*.

Lapozzunk bele a legutóbbi 22. számba azért, hogy ízelítőt kapjunk a lap tartalmából.

Mindjárt a 2. oldalon egy olyan kis rovatot találunk a „Gombász Emlékhely em-

léktáblái” címmel, amely hajdanvolt nagy magyar mikológusok életét, munkásságát eleveníti fel,

s amely számunkra, erdészek számára is példát mutathat. Most éppen *Hollós Lászlóról* (1859-1940) olvashatunk. Két oldallal arrébb hasonló visszaemlékezés található, de P.A. *Saccardo* olasz mikológusról. (Vajon hazai erdészeti-faipari közönségünk mennyire ismeri a szakma kiemelkedő *külföldi* nagyságait?)

A 3. oldalon érdekes cikk olvasható *dr. Dravecz Tibor* tollából arról, hogy

a gombákért élő-haló gombász mi mindent gyűjthet szenvedélyének tárgyával kapcsolatban

(hasonlóan pl. a vadászokhoz). Egy konkrét példát mindjárt részletesen be is mutat; a *mikofilatéliát*, vagyis a gombamotívumú bélyegek és a gombákhoz kapcsolódó más filatéliai okmányok gyűjtését. Ehhez a cikkhez kapcsolódik a 11-14. oldalak által alkotott *szép színes belív*, amely a 11. oldalon különböző országokban a posta által kibocsátott, gombákat ábrázoló bélyegsorozatokat mutat be. A fényes, finom, a kiváló fotóreprodukciók minőségét jól visszaadó műnyomópapírra nyomtatott belív további három oldala más cikkek illusztrálására szolgál, így például

Kaposvári László miskolci gombász azokról a ritka gombákról számol be, amelyeket a rendkívül csapa-

dékos 2010-es esztendőben fedezett fel Miskolcon és a Zempléni-hegységben.

A jávorkúti meteorológiai állomás 1550 mm csapadékot detektált abban az évben. Látható négy *védett gomba* fényképe is (özlábgalóca, élődsi tinórú, óriás bocskorosgomba és lemezes tinórú), valamint a gombapárt alkotó sárgászöld és zöldessárga pereszke is. A 14. oldalon pedig a „Mikológiai morzsák” című *Jancsó Gábor* cikkhez tartozó illusztrációk láthatók. (Miért könnyeznek a gombák? Miért hidegtűrő a téli fülöke? Stb.)

Négyfős szerzői közösség írta azt a kétoldalas tudományos cikket, amely a Budakörnyéki Naturpark budakeszi területein, Sasadtól Zsámbékig erdőterületen fellelt kilenc védett gombafajt, valamint további 70 vörös listás és egyéb ritka nagygombafaj jegyzékét tartalmazza.

Ez a cikk is *felveti az erdészeti szakszemélyzet mikológiai irányú továbbképzésének szükségességét* annak érdekében, hogy a védettség érvényesíthető legyen a gyakorlatban; az erdőművelés és erdőhasználat által (is) fennálló veszélyeztetettség pedig csökkenjen.

Három színes riport zárja a cikkek sorát: a gyimesbükki gombásztáborról, a III. Zempléni Gombafesztiválról, valamint a szombathelyi piac gombavizsgálójából.

K.P.

Tavaszi erdő, jelölés

Évekkel ezelőtt, a bölcsésznek készülő fiam - gyakran hallván tőlem - a jelölőverseny-időszakban megkérdezte:

- Aztán mivel ölitek a jeleket?

Kissé meghökkentem. Mi másra gondolhat valaki a „jelölő-verseny” halatán, mint erdei fa-kijelölésre? Pláne, ha kerülő a felmenője! Na, ja! Régebben gyakran volt hallható pld. a „rökavadászat”, amatőr rádiósok versenye, rádiójellektől/jeleket hajtva. Nos, ez vezethette tévútra a gyereket, gondolván, hogy az erdészek tovább fejlesztették ezt a mo-

dern versenyszámot, és ezeken a szakmai napokon azon tüsténkednek, hogy minél előbb eltüntessék, kiöljék az éterből az útbaigazító rádiójeleket. Azaz, a jeladó pont megtalálását lehetetlenné tegyék.

Nos, röviden megválaszoltam, hogy a jelölő versenyzők abban mérik össze a tudásukat, hogy adott erdőrészen egyes fák tapasztaltabb szakemberek által szükségesnek tartott kitermelését - a versenylapokon bejelölve -, az etalonon azonosan ítélik-e meg, vagy attól különböző mértékű eltéréssel. Az elért pontok rangsorolják a versenyzőket, er-

dészeteket, nem pedig az eltüntetett jelölések (egyszer ugyan az is eljőhet, hogy a már egyébként is használt vonal-kódos címkék helyettesítik a számokat a fákon, vagy „rádió”-jeleket sugároznak ki a miniadós címkék, és a versenyzők „rökavadászata” a kézi komputerrel, valóban ’jel-öléssel’ végződik).

- Sapiienti sat.* - gondoltam, egy kis módosítással persze, t.i., hogy ha a bölcsésznek nem is, a bölcsésznek elegendő ez a felvilágosítás.

(Folytatása a 18. oldalon.)

Vadászévkönyv 2012

Ebben az évben is igen szép, érdekes és értékes évkönyvvel örvendeztette meg a vadásztársadalmat az Országos Magyar Vadászkamara. A kötet az „Értéktörző vadászat” alcímet viseli. S, hogy mit értsünk ez alatt, azt „A vadászat mint érték...” című, mintegy előszó jellegű írásában ki is fejti a kötet felelős szerkesztője, Pechtol János, az OMVK üv. elnöke.

*

A naptárrészben minden hónap két oldalt kapott. Az egyik oldalon a standard naptári anyagon túlmenően egy-egy szép kis írás olvasható a vadászati szépirodalomból, neves szerzők tollából. Ezzel szemben a másik oldalon egy-egy pompás színes reprodukciót helyeztek el, ugyancsak neves vadászfestők műveiből válogatva.

A 176 oldalas kötet további tartalmából találmokra ragadunk ki néhány címet, írást.

*

Márok Tamás az apróvad értékéről szóló fejtegetésében azt írja: a jó apróvadás terület fő értéke, hogy ott kellemes társas vadászatokat lehet tartani az őszi-téli időszakban. Az apróvadtenyésztés sok törődést igényel, amit a bérvadásztatás formájában megjelenő piac nem igazán honorál.

Dr. Buzgó József eszmefuttatásának a tárgya a gímikák elfiatalodásának a problémája. A gond közismerten az, hogy miközben hazánkban a gímszarvas állománya folyamatosan növekszik, azonközben az összes érmes agancs darabszáma, azon belül az aranyérmes trófeák száma folyamatosan csökken. A szerző részletesen elemzi ennek a negatív tendenciának az okait és ennek alapján teszi meg a helyzet orvoslására irányuló javaslatát. (Figyelmet érdemel a cikkben a 60. oldalon elhelyezett ritka

fényképfelvétel „kakaskodó” fiatal szarvasbikákról.)

*

Az előző két írás összehasonlításában is, de azoktól függetlenül is érdekes az az interjú, amelyet Wallendums Péter készített Vajai Lászlóval, a Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztályának vezetőjével a Nemzeti Vadgazdálkodási Program készítéséről, az állami vadászvizsga jövőjéről, az ágazati támogatásról és a hatósági munka más időszerű kérdéseiről, különös tekintettel a vidékfejlesztés felértékelődésére.

Wallendums Péternek egy másik, más jellegű, „Erdő és vad – mindenekfölött” című riportjában egy ízig-vérig erdész-vadász ember, id. Páll Endre erdőmérnök kollégánk tekint vissza hosszú életére, megindító és olykor lírai szépségű mondatokban nyilatkozva erdőről, vadról, vadásatról.

A szerző harmadik, „Nyelvöltögető” című írását anyanyelvünk védelme és mindennapi szóhasználatunk pallérozása szempontjából azoknak a T. Olvasóinknak is a figyelmébe ajánlhatjuk, akik nem vadásznak. És van még a kötetben egy negyedik írása is ...

*

Bizonyára sokak szeme megakad majd Faragó Sándor soproni intézetigazgató professzor „A tavaszi erdei szalonka vadászat kialakulásának története Magyarországon” című tanulmányán. A nem hosszú, de fölöttébb érdekes írásnak már a címe is megdöbbentő minden vadász szívét. Bőséges irodalomjegyzéke pedig a fonal továbbgombolyítására csábít.

A kötetben található még két másik vadásztörténeti tárgyú tanulmány is: P. Szabó Ernő „Képek a trófeák között”, valamint Agyaki Gábor „A vadászkürt”

című írása. Az előbbi vadászcímlapokat ábrázoló képeket idéz emlékezetbe a középkori kódexek illusztrációitól kezdve a ma alkotó művészekig, több szép színes reprodukcióval szemléltetve. Utóbbi pedig a csodálatos, erőteljesen zengő hangja miatt ismét egyre népszerűbb hangszer és egyben vadászati kommunikációs eszköz történetét és mai alkalmazását mutatja be.

*

Érdekes a könyv zárófejezete is, amely különböző vadásztörténeti jelentőségű események emlékét idézi fel különböző évfordulójuk alkalmából. Például 215 éve, 1767-ben kezdte meg működését a keszthelyi Georgikon, ahol azután középszintű erdészképzés is folyt az un. erdésziskolában. 105 éve jelent meg Illés Nándor erdőmérnök, selmeci akadémiai tanár „A vadőr” című könyve, amely hosszú ideig volt az erdőőri szakiskolák tankönyve.

*

Minden jó, ha a vége jó! Ennek a jó könyvnek a vége is jó, köszönhetően a sokoldalú-színessé váló Wallendums Péter „Jó étvágyat!” című írásának, amire az imént céloztunk. Ebben a szerző vadhúsból sült-főzött ételek elkészítéséhez nyújt praktikus tanácsokat, mondván, hogy a vadászgasztronómia része a vadászati kultúrának. A fejezethez Siklósi Kálmán néhány ínycsiklandó receptje kapcsolódik, amelyeket több, a gyomornedv-kiválasztást tovább serkentő, gusztusos tálalási fénykép illusztrál.

A 60.000 példányban (!) megjelent kötet szép kiállítása a Dénes Natur Műhely Kiadó jó munkáját dicséri. Ára a mai viszonyok között olcsónak mondható, 1.700 forint; vadászkamarai tagok részére térítésmentes.

Király Pál

(Folytatás a 17. oldalról.)

Lényegében így is volt, talán csak a versenypálya „akadály-állítási” objektívítását illette némi kételkedéssel.

Az egyik utóbbi, a Pilisben rendezett jubileumi versenynek az eredménye azonban, kétség-ölő válasszal szolgált az etalon-objektivitás vitatására, amennyi-

ben a hegyi tölgyes-bükkös gyérítésének, vagy a száraló-vágás jelölésében a távoli, Duna-menti hazai és nemes nyarasok, fűzesek, keményfás ártéri erdők erdészei érték el az első helyezést, nem pedig 'hegyi' erdészek.

Egyben szimbolikus választ kaptam magam is, a kiváló soproni szaktaná-

runktól: dr. Kondor Antaltól több mint negyven éve hallott kérdésre. Arra, hogy „- Miért kell a sikvidéki erdésznek megtanulni a szívet, és miért kell a hegyvidéki erdésznek úszni tudnia?”.

(*A bölcsnek elegendő. – Latin közmondás)

Apatóczy István

Halálozások

Zamárdiban elhunyt Dobribán Géza okl. erdőmérnök, aki 1926-ban született Gyergyótölgyesen, diplomáját pedig 1954-ben szerezte meg Sopronban. Ezt követően egész szakmai pályafutása a somogyi erdőkhez kapcsolódott: Barcs, Nagyatád és Kaposvárott magas- és mélyépítési tervezéssel és kivitelezéssel foglalkozott, majd Zamárdiban dolgozott erdőfelügyelőként nyugállományba vonulásáig.

Országos, sőt nemzetközi ismertségre a sport révén tett szert. Kisgyermek kora óta szinte halála napjáig atletizált, ifjú kora óta versenyszerűen is. *Veterán* világ-, európai- és olimpiai bajnokságokon 62 arany-, 68 ezüst- és 32 bronzérmert nyert, emellett több ezer hazai és nemzetközi verseny helyezette volt. A versenyzés mellett eredményes sportszervező is volt. Szeretettel foglalkozott az utánpótlás, a gyermekek és fiatalok sportra és sportszerű életvitelre nevelésével. Eredményei elismeréseként *Zamárdi a város diszpolgárává választotta*, a Somogy Megyei Közgyűlés pedig „*A Somogyi Emberekért*” emlékéremmel tüntette ki.

*

Ugyancsak somogyi hír, hogy Nagybjomban 86 éves korában elhunyt Jánosi István erdősztechnikus, az ottani erdészet ny. műszaki vezetője. Bene János (1930-2012) erdész pedig a SEFAG ZRt. központjában volt munkaügyi előadó, ebből a beosztásból vonult nyugállományba 1986-ban.

*

Lapzártakor kaptuk a szomorú hírt, hogy Budapesten huzamosabb gyengélkedés után 91 éves korában meghalt Halász Aladár vasokleveles erdőmérnök, ny. min. főosztályvezetőh.

k. p.

Hírek

Bugaci erdőtűz. Hatalmas erdőtűz pusztított április végén a Kiskunsági Nemzeti Park Bugac-környéki erdőterületén. Mintegy 1.100 hektáron égett az erdő és a természetvédelmi oltalom alatt álló híres ősbörökás. Több napig tartott, amíg a száraz, meleg időjárás miatt újra és újra fellobbanó tüzet megfeszített munkával sikerült végleg leküzdeni.

A KNP szakértőinek első helyzetfelmérése szerint lehetséges, hogy az ősbörökásban helyrehozhatatlan károk keletkeztek. Lapzártánkig a tűz keletkezésének okával kapcsolatban még nem jelent meg végleges hivatalos közlemény.

*

Börlénymentés. A Varsói Egyetem 2011-ben programot indított az európai börlény (Bison bonasus) egyedszámának jelentős növelésére, mivel a legnagyobb testű európai emlősfaj száma több évtizedes erőfeszítés ellenére sem haladja meg a négyezer példányt és a fajt a kihalás veszélyezteti. A programhoz csatlakozott a Budakeszi Vadaspark, ahová a meglevő börlény mellé egy bikából és két tehénből álló családot telepítettek. A remélt szaporulatot vissza fogják származtatni Lengyelországba. A felmerülő költségek fedezésére a Vadaspark köszönettel fogad adományokat.

(Forrás: „Hegyvidék”.)

*

Ruha – fából. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium tehetségkutató pályázatát hirdetett fiatal, pályakezdő divattervezők számára a magyar öltözködési stílus hagyományainak felelevenítésére. A beérkezett mintegy ezer pályamű közül a fődíjat Farkas Anett győri építészmérnök-hallgatónak ítélte oda a zsűri *falemezekkel zsindeleszerűen borított* angyal-jelmezéért. A fiatal

Címképünk tavasz az Ipoly Erdő ZRt. Gyadai-réti tanösvényén, a Naszály-hegy tövében. (Fotó: ForestPress, Zétényi Zoltán felvétele)

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXII. évfolyam 2. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,

1061 Budapest, Jókai tér 9.

Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455

E-mail: efdsz@mailbox.hu

Felelős kiadó:

Dr. Halmágyi János elnök.

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál.

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv- és Lapkiadó Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 14.

Tel.: (06) 1-331-3042

E-mail: grafika@cerbi.hu

Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

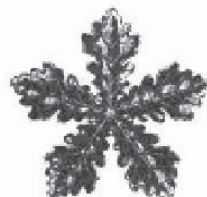
A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

hölgy elmondta, hogy ujj- és gallérszerű, combfelsőig érő ruhakompozíciójának megalkotására Makovecz Imre építészeti stílusa inspirálta, aki köztudottan az organikus faépítészet nagymestere volt.

(Forrás: „Helyi Téma.”)

Helyesbítés. Híradónk előző, idei első számának címlapjára sajnálatos nyomdahiba csúszott: a fejlécben 2012 helyett a 2011. évszám került. A hibáért elnézést kérünk.

A DIMENZIÓ Biztosító kínálatából

A **DIMENZIÓ KINCSEM** megtakarítási életbiztosítás minden 18 év alatti gyermekre köthető. Tőkegarantált, a befektetések tőkehozama révén emelkedik az eredeti összeg. A gyermek, unoka nem fecsérelni el, mint pl. esetleg a zsebpénzt, mert csak meghatározott élethelyzetekben juthat hozzá (legkorábban, ha betöltötte a 18., de legkésőbb, ha betöltötte 23. életévét stb.).

A gyermek az Ön segítségével indulhat el az életbe!

*

DIMENZIÓ HAVI FIX járadék-biztosítás: előtakarékoság a nyugdíjas évekre, amelyből azután a nyugdíjas korban minden hónapban fix összegű járadékkal kiegészíthető az államtól

kapott nyugdíj. A járadékfedezet örökölhető is, így pl. a házastárs özvegyi ellátásának is segítője lehet. A garantált járadék még ki nem fizetett részét egy összegben kaphatja meg az Ön által megjelölt személy.

*

DIMENZIÓ RÁADÁS kockázati életbiztosítás: a biztosított halála esetén felhasználható a temetési költségek fedezésére, kifizetetlen közüzemi számláinak, kölcsöntartozásainak rendezésére. 80 éves koráig bárki megkötheti egészségügyi vizsgálat nélkül, 300 ezer és 10 millió forint között bármekkora összegre.

*

DIMENZIÓ CUKORBETEGSÉG biztosítás. Ha a cukorbetegség súlyos szövődményei, úgymint legalább 50 %-os alsó végtag amputáció, teljes és végleges vakság, krónikus veseelégtelenség visszafordíthatatlanul megváltoztatják a beteg életét, gyors segítséget jelent. 14 éves kortól 70 éves korig öt évre cukorbetegként is köthető. Feltétel: a kontrollvizsgálatokon igazolt módon kötelező a részvétel!

*

DIMENZIÓ BALESETI kiegészítő biztosítás: minden biztosítás mellé köthető, már napi 8 forinttól. Gyors anyagi segítséget jelent komolyabb – töréssel, inszalag-szakadással, ficammal, kórházi ápolással járó stb. – baleseteknél.

*

Az egyes biztosítási termékekkel kapcsolatban leírtak távolról sem teljes körűek, csupán tájékoztató jellegűek. Részletes felvilágosításért forduljon a **DIMENZIÓ Biztosító Egyesület Központi Ügyfélszolgálatához** (1013 Budapest, Krisztina körút 55.) személyesen, vagy a 36 80 201 417 *ingyenesen hívható* zöld számon, vagy lájkoljon a Facebook-on: www.facebook.com/dimenziobiztosito. A tájékoztatás nem minősül szerződés-kötési ajánlatnak.

A **DIMENZIÓ Biztosító** az 50 év felettiek életbiztosítója és – az EFDSZ-hez hasonlóan – stratégiai partnere a Nyugdíjasok Országos Képviselőtársaságának.

